Nuoren evankelioinnin siemen s. 11

Hiippakunnan talousnäkymiä s. 8

Kirkko, omat mieltymykset ja totuus s. 20

Paavi Franciscuksen viesti luomakunnan suojelemisesta s. 6

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 7 • 6.9.2019

Teresoiden tarina s. 12

Uutisia • Oremus • Artikkeleita • Nuorille • På svenska • In English • Ohjelmat

TOIMITUKSELTA

Pääkirjoitus

Kun kaikki ei ole niin kuin aina

Suomessa meillä ihmisillä on harvinaisen hyvä olla. Verrattiinpa tilannettamme melkeinpä mihin tahansa muuhun maahan tai maanosaan, olemme melko lailla kärjessä, tilastollisesti. Tämä tosiasia ei kuitenkaan poista sitä kokemusta, että monien ihmisten elämässä on vastoinkäymisiä, sairautta, surua, että tuntuu jopa liian raskaalta ylipäänsä elää. Se, mitä voidaan mitata, ei kerro kaikkea.

Tarkoitukseni ei varsinaisesti ole nyt "saarnata" siitä, että meidän kristittyjen – varsinkin meidän – tulisi kantaa vastuuta jokaisen lähimmäisemme hyvinvoinnista. Ennemminkin haluan kiinnittää huomiota siihen, että vaikka kestävät yhteiskunnalliset rakenteet pitävätkin huolta yleisesti ottaen lähes kaikista ja kaikesta, jää kuitenkin aina joitakin katvealueita, joihin nuo rakenteet eivät ulotu, joitakin syvyyksiä tai kerroksia ihmisen elämäntodellisuudessa, joihin pääsee pureutumaan vain yksilön tasolla, persoonien välisen keskustelun ja toisensa tukemisen kautta.

Silloin, kun kaikki ei ole niin kuin "aina", tarvitaan tätä henkilökohtaista osallistumista enemmän kuin yleensä. Olipa kyse sitten läheisen ystävän vaikeuksista, sukulaisen hankalasta elämäntilanteesta, meidän tukemme ja olkapäämme, rukouksemme, voi olla juuri se, mitä tarvitaan. Yhteisön ja yhteiskunnan vahvuus ei ole siinä, että iloitaan, kun kaikki on hyvin, vaan siinä, että toimitaan valittamatta yhdessä silloin, kun kaikki ei ole niin kuin asioiden pitäisi olla, kun kaikki ei ole hyvin. Tavanomaisesta poikkeavat tilanteet vaativat meiltä ihmisiltä aktiivisuutta, valmiutta toimia toisen puolesta, uhrimieltä.

\+ + +

Joskus yhdestä ajatuksesta lipuu helposti toiseen. Niin nytkin. Myös oma paikalliskirkkomme elää poikkeuksellista aikaa: taloutemme on vaikeuksissa ja hiippakunta on ilman piispaa. Myös meidän katolilaisten on noustava omista koloistamme ja osoitettava, ettemme ole hylänneet hiippakuntaamme vaan tuemme sitä niin taloudellisesti kuin myös ja ennen kaikkea hengellisesti, osallistumalla messuihin, pyhiinvaelluksiin ja retretteihin sekä vahvistumalla itse omassa hengellisessä elämässämme rukouksen ja kirkon sakramenttien avulla.

M. Tervaportti

Ajankohtaista

13 uutta kardinaalia

Paavi Franciscus ilmoitti Angelus-rukouksen yhteydessä sunnuntaina 1. syyskuuta, että 5. lokakuuta kutsutaan koolle konsistori uusien kardinaalien nimittämistä varten. Uudet kardinaalit ovat:

- Piispa Miguel Angel Ayuso Guixot MCCJ, Paavillisen uskontojenvälisen vuoropuhelun neuvoston puheenjohtaja
- Arkkipiispa José Tolentino Medonça, pyhän Rooman kirkon arkiston- ja kirjastonhoitaja
- Arkkipiispa Ignatius Suharyo Hardjoatmodjo (Jakarta, Indonesia)
- Arkkipiispa Juan de la Caridad García Rodríguez (San Cristóbal de la Habana, Kuuba)
- Arkkipiispa Fridolin Ambongo Besungu OFM cap. (Kinshasa, Kongo)
- Arkkipiispa Jean-Claude Höllerich SJ (Luxemburg)
- Piispa Alvaro L. Ramazzini Imeri (Huehuetenamgo, Guatemala)
- Arkkipiispa Matteo Zuppi (Bologna, Italia)
- Arkkipiispa Cristóbal López Romero SDB (Rabat, Marokko)
- Isä Michael Czerny SJ, siirtolaisosaston alisihteeri, Virasto kokonaisvaltaisen inhimillisen kehityksen palvelemiseksi

Kardinaaliksi nimitetään myös seuraavat kolme eläkkeelle siirtynyttä ansioituneesti kirkkoa palvellutta piispaa:

- Michael Louis Fitzgerald, Nepten emeritusarkkipiispa, entinen apostolinen nuntius Egyptissä
- Sigitas Tamkevicius SJ, Kaunasin emerituspiispa (Liettua)
- Eugenio Dal Corso PSDP, Benguelan emeritusarkkipiispa (Angola)

KATT/Vaticannews

"Encounter with Jesus"

Bimonthly Catholic Charismatic one-day Bible Conference in English.

An opportunity to encounter Christ and the love he has for you and renew your relationship with God.

With vibrant music, Praise & Worship, testimonies, Word sharing, Holy Mass, Eucharistic adoration & healing service, & personal spiritual sharing.

Led by Anointing Fire Catholic ministries (AFCM), Sehion Retreat Centre, UK.

On Saturday, 28th September 2019
From 9.30 am – 3.30 pm
(9.30 - 10.30 in the parish hall)
At St. Mary's Catholic Church, Mäntytie 2, Helsinki

Pre-registration is required. Please do register at the earliest!

(If personal spiritual sharing is needed, please give your name in advance during registration)

Registration can be done at :
https://forms.gle/9RWxq9PYCQ5CZfht5

Conference organised under the pastoral direction of Fr. Rafal Czernia, parish priest, St. Mary's Church, Helsinki.

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2019
82. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

nro	dl	ilm.	vko
1 *painettu*		25.1.	4
2		1.3.	9
3		5.4.	14
4 *painettu*		10.5.	19
5		14.6.	24
6		9.8.	32
7 *painettu*		6.9.	36
8	30.9.	11.10.	41
9	4.11.	15.11.	46
10 *painettu*	9.12.	20.12.	51

Painettu paperilehti 4 kertaa vuonna 2019, muut digiversiona verkossa osoitteessa **fides.katolinen.fi**

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio 1 B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration
Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen 1 B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470

Katolisella tiedotuskeskuksella ei enää ole fax-numeroa. Katolsk informationstjänst har inget fax-nummer längre. The Catholic Information Centre has no fax number any more.

Vapaaehtoinen lehtimaksu:
(IBAN) FI34 1555 3000 1166 17,
(BIC) NDEAFIHH, viite: 50050
(huom. nämä tiedot ovat muuttuneet vuoden 2019 alussa). Tilausmaksut laskutetaan tilauksen tehneiltä sähköpostilla tai paperisella laskulla.

Ilmestyy 10 kertaa vuonna 2019, joista 4 lehteä paperisena. Postituksen hinta 20 €, ulkomaille 25 €. | Utkommer med 10 nummer årligen, 4 tryckta, 6 online. Prenumeration 20 €, till utlandet 25 €.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

Internet
katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

Osoitteenmuutokset / Addressförändringar
info@katolinen.fi tai
katolinen.fi/osoitteet

YMPÄRISTÖMERKKI MILJÖMÄRKT
4041 0895
Painotuote

Sisällys

2 Pääkirjoitus

3 Uutisia ja ajankohtaista

4 Seurakunnat ja uudet kirkkoherrat

5 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti

6 Paavi Franciscuksen viesti maailman rukouspäivänä luomakunnan suojelemiseksi

7 Sunnuntai-ihmiset

8 Hiippakunnan talousnäkymiä

10 Hiippakuntajuhla: Maria antaa toivoa

11 Nuoren evankelioinnin siemen on elävässä Kristuksessa

12 Teresat – Yhden aikakauden päätös

14 Paavi Franciscus: ”Kaikki oli heille yhteistä”

15 Vårt ansvar för vår kyrka – böner för unga och äldre

16 Caritas-kuulumisia & Lukijoilta

17 Ilmoitukset

18 Seurakunnat ja ohjelmat

20 Kirkko, omat mieltymykset ja totuus

Kannen kuva: Teresat tapaavat paavi Johannes Paavali II:n.

Uutisia ja ajankohtaista

Paavi ja piispat vetoavat Amazonin sademetsän puolesta

Paavi ilmaisi huolensa Amazonian tilanteesta sunnuntain Angelus-rukouksen jälkeen. Viime päivinä on uutisoitu laajasti Amazonin sademetsässä leviävistä kymmenistä tuhansista tulipaloista.

”Olemme kaikki huolissamme valtavista tulipaloista Amazoniassa”, paavi Franciscus totesi sunnuntain Angelus-rukouksen jälkeen ja kutsui Amazonin sademetsää ”keuhkoksi, joka on elintärkeä meidän planeetallemme”. Hän kehotti kaikkia rukoilemaan, että palot saataisiin mahdollisimman pian kesytetyiksi.

Jo ennen paavia koko Latinalaisen Amerikan piispat sekä ekumeeninen patriarkka Bartolomeus olivat esittäneet vetoomuksensa Amazonian ja koko planeetan puolesta. Tuhansia tulipaloja on viime aikoina riehunut paitsi Amazoniassa,

myös Afrikassa ja Siperiassa.

Vatikaanissa alkaa Amazoniaa käsittelevä piispainsynodi 6. lokakuuta.

Vaticannews.va/KATT

Uskontojohtajat turvapaikanhakijoiden palautuksista

Suomen uskontojohtajat ovat antaneet 22.8.2019 julkilausuman, jossa he puolustavat turvapaikanhakijoiden oikeuksia. Heidän mukaansa lakiin ja kansainvälisiin sopimuksiin kirjattua ehdotonta palautuskieltoa on noudatettava. Ketään ei saa palauttaa alueelle, jossa uhkaa kuolemanrangaistus tai muu epäinhimillinen kohtelu. He korostavat, että uskonnon tai vakaumuksen vapaus kuuluu kaikille.

Lausunto on luettavissa mm. Fideksen verkkosivuilla fides.katolinen.fi.

KATT/SEN

Lähetysseminaari uusiin tiloihin

Espoon Myllyjärvellä toiminut neokatekumenaalisen tien hoitama hiippakunnallinen lähetysseminaari Redemptoris Mater muuttaa. Seminaari on löytänyt uudet tilat Suomen Raamattuopiston omistamasta Villa Björkasista Kauniaisista. Vuokrasopimus on tehty alustavasti viideksi vuodeksi. Seminaarin rehtorina aloittaa 1.9.2019 isä Marco Pasinato ja vararehtorina isä Federico Spanò.

KATT

Kardinaali Pellin vetoomus hylättiin

Kardinaali George Pellin vetoomus vapautua alaikäiseen kohdistuneesta homoseksuaalisesta hyväksikäytöstä langetetusta tuomiosta hylättiin toisessa oikeusasteessa Australiassa. Kardinaali on koko oikeuskäsittelyn ajan vakuuttanut olevansa täysin syytön tekoon.

Pyhän istuimen lehdistöosaston johtajan lausunto 21.8.2019:

Pyhä istuin vahvistaa kunnioittavansa Australian oikeusjärjestelmää, kuten se totesi 26. helmikuuta, kun ensimmäisen oikeusasteen tuomio annettiin, ja tunnustaa oikeuden päätöksen hylätä kardinaali Pellin vetoomuksen.

Kun jutun käsittely jatkuu, Pyhä istuin muistuttaa, että kardinaali on koko oikeusprosessin ajan sanonut olevansa syytön ja että hänellä on oikeus tehdä vetoomus korkeimpaan oikeuteen.

Tänä aikana Pyhä istuin yhdessä Australias-

sa toimivan kirkon kanssa vahvistaa olevansa lähellä seksuaalisen hyväksikäytön uhreja ja sitoutuvansa asianmukaisten kirkollisten tahojen kautta saattamaan syytteeseen hyväksikäyttöön syyllistyneet papiston jäsenet.

VIS/KATT

KATT kirjamessuilla 24.-27.10.2019, osasto 6s48

Ajankohtaista

Katoliset seurakunnat 2019 ja uudet kirkkoherrat

Kun keväällä päätetyt papiston siirrot on nyt saatu päätökseen, on aika katsoa, ketkä papit missäkin seurakunnassa oikein toimivat. Toki hiippakunnassa on monia muitakin pappeja ja kaikki heistä avustavat myös seurakuntatyössä.

PYHÄN HENRIKIN KATEDRAALISEURAKUNTA, ruotsiksi Sankt Henriks katedralförsamling, englanniksi Saint Henry's Cathedral Parish, on uuden ajan vanhin toiminnassa oleva katolinen seurakunta Suomessa. Seurakunta perustettiin 1850-luvun loppupuolella, kuitenkin ennen kuin Pyhän Henrikin kirkko siunattiin käyttöön vuonna 1860. Viime vuodenvaihteessa (2018-2019) seurakunnassa oli 4779 jäsentä.

Seurakunnan papisto 1.9.2019 alkaen on seuraava: kirkkoherra Jean Claude Kabeza (kuva vasemmalla), kappalainen Federico Spanò ja assistentti Joosef Dang.

PYHÄN MARIAN SEURAKUNTA, ruotsiksi Sankta Maria församling, englanniksi Saint Mary's parish, perustettiin Helsingin Meilahteen 1954. Se on Jeesuksen pyhän sydämen pappien veljeskunnan hoidossa. Viime vuodenvaihteessa seurakunnassa oli 4254 jäsentä.

Seurakunnan papisto on heinäkuusta alkaen seuraava: kirkkoherra Rafał Czernia SCJ, kappalaiset Jigger Ganados SCJ ja Zenon Strykowski SCJ (sapattivapaalla), assistentit Ryszard Miś SCJ ja Stanislaw Szymajda SCJ.

PYHÄN BIRGITAN JA AUTUAAN HEMMINGIN SEURAKUNTA Turussa, ruotsiksi Sankta Birgittas och salige Hemmings församling, englanniksi Saint Bridget's and Blessed Hemming's Parish, perustettiin vasta

vuonna 1926, vaikka kirkollista toimintaa oli Turussa ollut runsaasti jo useita vuosikymmeniä. Viime vuodenvaihteessa seurakunnassa oli 2194 jäsentä.

Seurakunnan papisto 1.7.2019 alkaen on seuraava: kirkkoherra Peter Gebara SCJ ja kappalainen Stanislaw Zawilowicz SCJ.

PYHÄN OLAVIN SEURAKUNTA Jyväskylässä, ruotsiksi Sankt Olavs församling, eng. Saint Olav's Parish, perustettiin vuonna 1949. Tuolloin seurakunnan aluetta oli koko Suomi Helsingin ympäristöä ja Lounais-Suomea lukuunottamatta. Viime vuodenvaihteessa seurakunnassa oli 364 jäsentä.

Seurakunnan papisto on seuraava: kirkkoherra Anders Hamberg ja assistentti Amando Dee Di.

PYHÄN RISTIN SEURAKUNTA Tampereella, ruotsiksi Heliga korsets församling, eng. Holy Cross Parish, perustettiin vuonna 1957. Alueellisesti seurakunta tuli kaistaleeksi Turun ja Jyväskylän seurakuntien väliin yltäen aina Pohjanmaalle. Seurakuntaan kuuluvat myös Pyhän Mikaelin kappeli Pietarsaaressa ja Pyhän Sydämen kappeli Vaasassa. Viime vuodenvaihteessa seurakunnassa oli 1647 jäsentä.

Seurakunnan papisto on 1.7.2019 alkaen seuraava: kirkkoherra Toan Tri Nguyen (kuva yllä) ja kappalainen Eze Charles Nwoko.

PYHÄN URSULAN SEURAKUNTA Kouvolassa, ruotsiksi Heliga Ursulas församling, englanniksi Saint Ursula's Parish, perustettiin alunperin autuaalle Ursulalle omistettuna kappeliseurakuntana vuonna 1985 ja oma seurakunta siitä tuli vuonna 1991. Viime vuodenvaihteessa seurakunnassa oli 675 jäsentä.

Seurakunnan papisto on 1.9.2019 alkaen seuraava: kirkkoherra Tuomas Nyyssölä (kuva oikealla).

NASARETIN PYHÄN PERHEEN SEURAKUNTA Oulussa, ruotsiksi Heliga familjens av Nasaret församling, englanniksi Holy Family of Nazareth Parish, perustettiin 1993. Seurakuntaa

ovat alusta asti hoitaneet neokatekumenaaliseen tiehen kuuluvat papit. Viime vuodenvaihteessa seurakunnassa oli 973 jäsentä.

Seurakunnan papisto on seuraava: kirkkoherra Donbosco Thomas ja kappalainen Francisco Garcia.

PYHÄN JOOSEFIN SEURAKUNTA Kuopiossa, ruotsiksi Sankt Josefs församling, englanniksi Saint Joseph's Parish, on uusin katolinen seurakunta Suomessa, tosin sen kirkkorakennus on tunnettu "Männistön vanha kirkko". Se perustettiin vuonna 2016. Viime vuodenvaihteessa seurakunnassa oli 597 jäsentä.

Seurakunnan papisto on seuraava: kirkkoherra Matthew Azzopardi ja kappalainen Krystian Kalinowski.

KATT

Muistakaa hiippakuntaa perinnönjaossanne

Hiippakuntamme jäsenmäärä on moninkertaistunut ja kansainvälistynyt. Tämä on rikkaus, mutta myös jatkuvasti kasvava kustannus. Hiippakunnan talous on alijäämäinen. Kehotamme teitä rukoilemaan hiippakunnan puolesta, mutta myös konkreettisesti auttamaan taloudellisesti. Meillä ei päinvastoin kuin kansankirkollamme ole oikeutta periä jäsenmaksua verotuksen yhteydessä. Yksi erinomainen tapa tukea kirkkoa on perinnönjakoa suunniteltaessa ottaa hiippakunta huomioon merkittävälläkin tavalla.

Hiippakunnan talousneuvosto

Katolinen kirkko Suomessa / Taloustoimisto TILINRO: FI37 2219 3800 004324

Tulossa syksyllä 2019: Hugo Rahner: Maria ja kirkko

Hugo Rahner SJ (1900-1968), oli teologi, kirkkohistorioitsija ja kirkkoisien tutkija. Hänen tutkimuksensa siitä, kuinka kirkkoisät ymmärsivät kirkon ja Marian suhteen, vaikuttivat osaltaan merkittävästi myös Vatikaanin II kirkolliskokouksen mariologiaan. *Maria ja kirkko* on syvällinen mietiskely kirkkoisien kirjoituksista löytyvistä "kadonneista aarteista", jotka valaisevat Marian ja kirkon salaisuutta. Kirkkoisillä on paljon sanottavaa meidänkin aikamme ihmisille. Meidän on jälleen opittava näkemään Maria kirkossa ja kirkko Mariassa. Kirja johdattaa lukijan ymmärtämään syvällisemmin Marian roolia Jeesuksen ja jokaisen kristityn äitinä. Suomennos Katri Tenhunen ja Pauli Annala, esipuhe emerituspiispa Teemu Sippo SCJ.

KATT

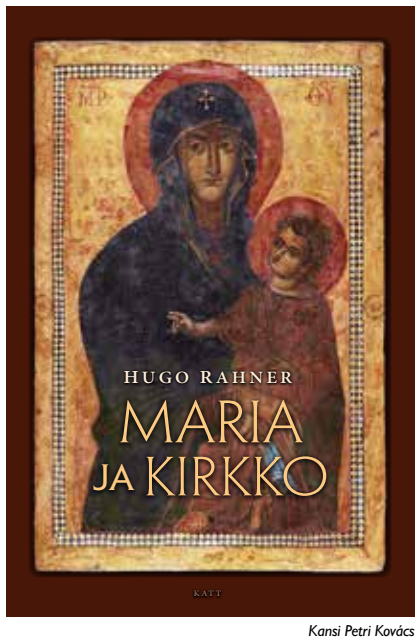

Kansi Petri Kovács

Sunnuntait ja juhlapyhät

8.9. kirkkovuoden 23. sunnuntai (III)
1L Viis. 9:13-18
Ps. 90:3-4, 5-6, 12-13, 14+17. – 1
2L Filem. 9b-10, 12-17
Ev. Luuk. 14:25-33

14.9. Pyhän ristin ylentäminen, juhla
1L 4. Moos. 21:4b-9 tai 1L Fil. 2:6-11
Ps. 78:1-2, 34-35, 36-37, 38. – vrt. 7c
Ev. Joh. 3:13-17

15.9. kirkkovuoden 24. sunnuntai (IV)
1L 2. Moos. 32:7-11, 13-14
Ps. 51:3-4, 12-13, 17+19. – Luuk. 15:18
2L 1. Tim. 1:12-17
Ev. Luuk. 15:1-32 tai Ev. Luuk. 15:1-10

22.9. kirkkovuoden 25. sunnuntai (I)
1L Aam. 8:4-7
Ps. 113:1-2, 4-6a, 7-8. – vrt. 1a+7a
2L 1. Tim. 2:1-8
Ev. Luuk. 16:1-13 tai Ev. Luuk. 16:10-13

29.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai (II)
1L Aam. 6:1a, 4-7
Ps. 146:6c-7, 8-9a, 9bc-10. – 1b
2L 1. Tim. 6:11-16
Ev. Luuk. 16:19-31

6.10. kirkkovuoden 27. sunnuntai (III)
1L Hab. 1:2-3, 2:2-4
Ps. 95:1-2, 6-7abc, 7d-9. – 7d-8a
2L 2. Tim. 1:6-8, 13-14
Ev. Luuk. 17:5-10

13.10. kirkkovuoden 28. sunnuntai (IV)
1L 2. Kun. 5:14-17
Ps. 98:1, 2-3ab, 3cd-4. – vrt. 2b
2L 2. Tim. 2:8-13
Ev. Luuk. 17:11-19

Vuoropsalmien kertosäkeet

8.9. kirkkovuoden 23. sunnuntai
Herra, sinä olet meidän turvamme polvesta polveen. (Ps. 90:1)

14.9. Pyhän ristin ylentäminen, juhla
Älkää unohtako Herran tekoja!
(vrt. Ps. 78:7c)

15.9. kirkkovuoden 24. sunnuntai
Minä nousen ja menen isäni luo.
(Luuk. 15:18)

22.9. kirkkovuoden 25. sunnuntai
Ylistäkää Herraa, joka nostaa köyhän tomusta. (vrt. Ps. 113: 1a+7a)

29.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai
Ylistä Herraa, minun sieluni! (Ps. 146:1b)

6.10. kirkkovuoden 27. sunnuntai
Kuulkaa tänä päivänä, mitä Herra sanoo:
Älkää paaduttako sydäntänne. (Ps. 95:7d-8a)

13.10. kirkkovuoden 28. sunnuntai
Herra ilmoitti pelastuksensa kansojen nähden. (vrt. Ps. 98:2b)

Rukous

Herra, kolmiyhteinen Jumala,
äärettömän rakkauden ihmeellinen yhteys,
opeta meitä mietiskelemään sinua
maailmankaikkeuden kauneudessa,
jossa kaikki puhuu meille sinusta.
Herätä meissä ylistystä ja kiitollisuutta
jokaisesta luomastasi olennosta.
Anna meille armo tuntea olevamme läheisesti yhtä
kaiken olemassa olevan kanssa.
Rakkauden Jumala, näytä meille paikkamme tässä maailmassa
kiintymyksesi välikappaleina
kaikkia tämän maan olentoja varten,
jotta et unohtaisi niistä yhtäkään.
Valaise heitä, joilla on valtaa ja rahaa,
jotta he eivät lankeaisi välinpitämättömyyden syntiin,
jotta he rakastaisivat yhteistä hyvää, edistäisivät heikkojen asiaa
ja pitäisivät huolta tästä asuttamastamme maailmasta.
Köyhät ja maa huutavat:
Herra, pidä meistä kiinni voimallasi ja valollasi,
jotta suojelisimme jokaista elämää,
jotta valmistaisimme parempaa tulevaisuutta,
jotta valtakuntasi,
oikeudenmukaisuuden, rauhan, rakkauden ja
kauneuden valtakunta tulisi.
Ole ylistetty!
Aamen.

Paavi Franciscus, kiertokirje Laudato si', 246

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Syyskuun 2019 rukouksen apostolaatin palsta

Pyhän Jaakobin kirjeestä luemme: "Jos joku teistä kärsii, hän rukoilkoon; jos joku on hyvillä mielin, hän laulakoon kiitosvirsiä. Vanhurskaan rukous on voimallinen ja saa paljon aikaan" (Jaak. 5:13, 16). Me tarvitsemme rukouksia, erityisesti toinen toistemme puolesta. Yllä oleva lainaus palauttaa mieliimme, että emme ole yksin maailmassa, koska on olemassa Jumala, joka kuulee meitä, ja että meillä on veljiä ja sisaria, jotka rukoilevat meidän kanssamme, minunkin kanssani.

Tämän kuukauden rukouspyyntö muistuttaa meitä, että ihmiskunta on iso perhe, joka asuu talossa, jonka Isä Jumala on meille rakentanut.

Meri peittää yli 70 prosenttia maapallon pinta-alasta. Sen monimuotoinen elämä tuottaa meille ruokaa ja happea. Maailman meriä on vuosisatojen ajan kohdeltu kuin ne olisivat äärettömiä – loputtomia ruoan ja luonnonvarojen lähteitä ja pohjattomia jätekuiluja. Nyt rajat tulevat vastaan ja me alamme vähitellen ymmärtää, miten elintärkeää merten elämän hyvinvointi on meille kaikille.

Jumala rakastaa maailmaa, koska me olemme täällä. Jumalan luonto on rakastaa, niin kuin auringon luonto on loistaa ja lämmittää. Jos Jumala antoi meille maailman, meidän pitäisi pitää siitä huolta, koska jokainen ruohonkorsi on rakkauden merkki.

Neitsyt Maria, Meren tähti,
rukoile puolestamme.

isä Stanisław Zawiłowicz SC

Rukoilkaamme...

Syyskuu – *Lähetystyö*
- Rukoilkaamme, että poliitikot, tiedemiehet ja taloustieteilijät työskentelisivät yhdessä maailman merien ja valtamerien suojelemiseksi.

September – *Evangelisationen*
- Att att politiker, forskare och ekonomer samarbetar för att skydda världshaven.

Lokakuu – *Yleinen*
- Rukoilkaamme, että Pyhän Hengen henkäys synnyttäisi uuden "lähetystyökevään" kirkossa.

Oktober – *Universell*
- Att att den Helige Andes kraft väcker nytt liv i Kyrkan och förnyar hennes sändningsuppdrag.

Pyhä isä

Paavi Franciscuksen viesti

maailman rukouspäivänä luomakunnan suojelemiseksi

LUOMAKUNTA

Paavi Franciscus muistuttaa viestissään maailman rukouspäivänä luomakunnan suojelemiseksi 1.9. 2019 konkreettisista teoista maapallon, yhteisen kotimme suojelemiseksi, ja kehottaa uskovia erityiseen rukoukseen "luomakunnan aikana" (1.9.-4.10 vietettävänä ekumeenisena rukousjaksona luomakunnan ja sen varjelemisen puolesta).

"Jumala näki, että niin oli hyvä" (1. Moos. 1:25). Raamatun alussa Jumalan katse lepää rakastavana hänen luomakuntansa yllä. Asuttavasta maasta elämää antaviin vesiin, hedelmää kantavista puista yhteisen kotimme jakaviin eläimiin saakka kaikki on kallista Jumalan silmissä. Hän antaa luomakunnan ihmiselle arvokkaana lahjana, jota ihmisen on vaalittava.

Traagisesti kuitenkin ihmisen vastaus tuohon lahjaan on ollut synnin, itsekkyyden, ahneen omistushalun ja riiston leimaama. Itsekkyys ja oman edun tavoittelu on tehnyt luomakunnasta, kohtaamisen ja jakamisen paikasta, kilpailun ja konfliktien näyttämön. Tällä tavoin on vaarannettu itse ympäristö; se, mikä on hyvää Jumalan silmissä, on ihmisen käsissä muuttunut riiston kohteeksi. Tuhoutuminen on kiihtynyt viime vuosikymmeninä: jatkuva saastuminen, jatkuva fossiilisten polttoaineiden käyttö, voimakas riistomaatalous ja metsien hävittäminen aiheuttavat maapallon lämpötilan nousua huolestuttavalle tasolle. Äärimmäisten sääilmiöiden voimistuminen ja yleistyminen ja maaperän autioituminen aiheuttavat raskaita koettelemuksia niille ihmisille, jotka keskuudessamme ovat kaikkein heikoimpia. Jäätikköjen sulaminen, veden puute, vesivarastojen laiminlyöminen ja muovin ja mikromuovin määrä valtamerissä ovat yhtä lailla huolestuttavia asioita ja todistavat siitä, että toimenpiteisiin on ryhdyttävä kiireesti, niitä ei voi siirtää tuonnemmaksi. Olemme luoneet ilmastokriisin, joka uhkaa vakavasti luontoa ja elämää, omamme mukaan lukien.

Sen juurena on, että olemme unohtaneet, keitä me olemme: Jumalan kuvaksi luotuja (vrt. 1. Moos. 1:27), kutsuttuja asumaan veljinä ja sisarina yhteisessä kodissa. Meitä ei luotu tyranneiksi, vaan Luojamme ajatteli ja tahtoi meidät keskelle elämän verkostoa, joka muodostuu miljoonista lajeista, jotka hän rakastaen liitti yhteen. On aika löytää uudelleen kutsumuksemme Jumalan lapsina, veljinä ja sisarina keskenämme, luomakunnan varjelijoina. On aika katua ja kääntyä, palata juurille: olemme Jumalalle rakkaita luotuja, ja hyvyydessään hän kutsuu meitä rakastamaan elämää ja elämään sitä yhteydessä muun luomakunnan kanssa.

Siksi kutsun uskovia omistautumaan rukoukseen tänä aikana, jota ekumeenisessa kontekstissa syntyneen otollisen aloitteen myötä vietämme "luomakunnan aikana". Tuo ajanjakso, jona intensiivisesti rukoillaan ja toimitaan yhteisen kotimme hyväksi, alkaa tänään 1. syyskuuta, maailman rukouspäivänä luomakunnan suojelemiseksi, ja päättyy 4. lokakuuta pyhän Franciscus Assisilaisen muistopäivänä. Se on tilaisuus tuntea olevamme yhä enemmän yhtä eri kristillisiin tunnustuskuntiin kuuluvien veljiemme ja sisartemme kanssa. Ajattelen erityisesti ortodokseja, jotka jo kolmenkymmenen vuoden ajan ovat viettäneet tätä rukouspäivää. Tuntekaamme tässä kaikkia koskettavassa ekologisessa kriisissä olevamme lähellä myös kaikkia hyvän tahdon ihmisiä; yhdessä meidät kaikki on kutsuttu edistämään huolenpitoa siitä elämän verkostosta, jonka osa me olemme.

Tämä on aika totuttautua uudelleen rukoilemaan lähellä luontoa; siitä syntyy spontaani kiitollisuus Jumalaa, Luojaa kohtaan. Pyhä Bonaventura, joka lauluissaan ilmaisi fransiskaanista viisautta, sanoi, että luomakunta on ensimmäinen "kirja", jonka Jumala on avannut silmiemme eteen, jotta sen järjestystä, moninaisuutta ja kauneutta ihaillessamme meidät johdatetaan rakastamaan ja ylistämään Luojaa (vrt. *Breviloquium*, II, 5, 11). Tässä kirjassa jokainen luotu on annettu meille "Jumalan sanana" (vrt. *Commentarius in Librum Ecclesiastes*, I, 2). Hiljaisuudessa ja rukouksessa voimme voimme kuulla luomakunnan sinfonian äänen, joka kehottaa meitä luopumaan itsekeskeisyydestämme, jotta tuntisimme olevamme Isän rakkauden ympäröimiä ja voisimme iloiten jakaa saamamme lahjat. Tässä mielessä voimme sanoa, että luomakunta, elämän verkosto, Herran kohtaamisen ja keskinäisen kohtaamisemme paikka, on "Jumalan sosiaalinen verkko" (audienssi eurooppalaisille partiolaisille 3. elokuuta 2019). Luomakunta saa meidät kohottamaan kosmisen ylistyslaulun Luojalle, kuten Raamattu opettaa: "Kiittäkää Herraa, maan kaikki kasvit, kiittäkää ja ylistäkää häntä ikuisesti" (Dan. 3:76).

Tämä on aika mietiskellä elämäntyyliämme ja sitä, kuinka jokapäiväiset valintamme, jotka koskevat ruokaa, kulutusta, liikennettä, veden ja energian käyttöä ja monia muita aineellisia hyödykkeitä, ovat usein harkitsemattomia ja vahingollisia. Liian monet meistä suhtautuvat luomakuntaan tyranneina. Päättäkäämme tehdä muutos, omaksukaamme yksinkertaisempi ja kunnioittavampi elämäntyyli! On aika lakata olemasta riippuvaisia fossiilisista polttoaineista ja siirtyä nopeasti ja päättäväisesti kohti puhtaita energiamuotoja ja kestävää kiertotaloutta. Älkäämme unohtako kuunnella alkuperäiskansoja, joiden vuosisatainen viisaus voi opettaa meitä elämään paremmassa suhteessa ympäristöön.

Tämä on aika ryhtyä profeetallisiin teihin. Monet nuoret korottavat äänensä kaikkialla maailmassa vaatien rohkeita valintoja. He ovat pettyneitä liian moniin toteuttamattomiin lupauksiin, sitoumuksiin, joita on luvattu mutta jotka on unohdettu yksipuolisten intressien ja etujen takia. Nuoret muistuttavat meitä siitä, että maa ei ole omaisuutta, jota voi haaskata, vaan perintö, joka on välitettävä edelleen. He muistuttavat meitä siitä, että toivo tulevaisuudesta ei ole kaunis tunne, vaan tehtävä, joka vaatii konkreettisia tekoja tänä päivänä. Olemme heille velkaa todellisia vastauksia eikä tyhjiä sanoja; tekoja, ei illuusioita.

Rukouksemme ja vetoomuksemme pyrkivät ennen kaikkea herättämään poliittisten ja yhteiskunnallisten vastuunkantajien tietoisuutta. Ajattelen etenkin hallituksia, jotka tulevina kuukausina kokoontuvat uudistamaan ratkaisevia sitoumuksia sen kannalta, että planeettaamme ohjattaisiin kohti elämää eikä kohti kuolemaa. Mieleeni tulevat sanat, jotka Mooses lausui kansalle eräänlaisena hengellisenä testamenttina ennen luvattuun maahan tuloa: "Valitkaa siis elämä, että te ja teidän jälkeläisenne saisitte elää" (5. Moos. 30:19). Noita profeetallisia sanoja voimme soveltaa itseemme ja maapallomme tilanteeseen. Valitkaamme siis elämä! Sanokaamme "ei" kerskakulutukselle ja kaikkivaltiuspyrkimyksille, sillä ne ovat kuoleman teitä. Aloittakaamme kaukokatseisia prosesseja, jotka merkitsevät vastuullisia uhrauksia tänään taataksemme elämän mahdollisuudet huomenna. Älkäämme langetko helpon voiton väärään logiikkaan, ajatelkaamme kaikkien tulevaisuutta!

Tältä kannalta erityisen tärkeä on lähestyvä YK:n ilmastohuippukokous. Siellä hallitusten tehtävä on osoittaa poliittista tahtoa ryhtyä jyrkkiin toimenpiteisiin, jotta niin pian kuin mahdollista saavutetaan kasvihuonekaasupäästöjen nollataso ja rajataan maapallon keskilämpötilan nousu 1,5°C:een suhteessa esiteollisen ajan tasoon Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden mukaisesti. Lokakuussa taas Amazonian alue, jonka koskemattomuus on vakavasti uhattuna, on piispainsynodin erityiskokouksen aiheena. Hyödyntäkäämme näitä tilaisuuksia vastataksemme köyhien huutoon ja maapallomme huutoon!

Jokainen uskova kristitty, jokainen ihmisperheen jäsen voi antaa panoksensa olemalla lanka, ohut mutta ainutlaatuinen ja korvaamaton lanka kudottaessa sitä elämän verkostoa, joka käsittää kaikki. Tuntekaamme olevamme osallisia ja vastuussa siitä, että rukoillen ja sitoutuen kannamme huolta luomakunnasta. Jumala, joka "rakastaa kaikkea elävää" (Viis. 11:26), antakoon meille rohkeutta tehdä hyvää odottamatta, että muut tekisivät aloitteen, odottamatta kunnes on liian myöhäistä.

Vatikaanissa 1. syyskuuta 2019

Franciscus

Artikkeleita

Syksyllä 2019 julkaistaan viimein suomeksi Benedictus XVI:n apostolinen kehotuskirje *Sacramentum caritatis* (Rakkauden sakramentti) vuodelta 2007.

Tuon piispainsynodin jälkeisen kehotuskirjeen aiheena on eukaristia "kirkon elämän ja lähetystehtävän lähteenä ja huippuna", ja se sisältää paljonkin kaunista ja syvällistä sanottavaa.

Itseäni kuitenkin on jostakin syystä viime aikoina – ehkä kesäloman jälkeen ja muutenkin oman työn merkitystä pohtiessa – koskettanut erityisesti se, mitä paavi sanoo eukaristian vaikutuksesta koko elämään. Hän siteeraa pyhää Ignatius Antiokialaista: Kristityt ovat ihmisiä, jotka "elävät sunnuntain mukaisesti". Mitä se tarkoittaa?

Sacramentum caritatis – Rakkauden sakramentti

Sunnuntai-ihmiset

Sunnuntailla on kristityille monta ulottuvuutta. Suhteessa luomistyöhön sunnuntai on *Dies Domini* (Herran päivä). Se on *Dies Christi* (Kristuksen päivä), koska se on uuden luomisen ja ylösnousseen Herran lahjoittaman Pyhän Hengen päivä. Se on *Dies Ecclesiae* (kirkon päivä), päivä, jona kristillinen yhteisö kokoontuu eukaristian viettoon. Se on myös *Dies hominis* (ihmisen päivä), ilon, levon ja veljellisen rakkauden päivä (vrt. Johannes Paavali II, apostolinen kirje Dies Domini; Sacramentum caritatis 73).

Pyhä Ignatius Antiokialainen viittasi eukaristian ihmiselämään tuomaan radikaaliin uutuuteen sanoessaan, että kristityt ovat "niitä, jotka ovat saapuneet uuteen toivoon", niitä, jotka "elävät sunnuntain mukaisesti" (*iuxta dominicam viventes*). Se korostaa eukaristian todellisuuden ja jokapäiväisen kristillisen elämän välistä yhteyttä. Sunnuntailla on "paradigmaattinen arvo" muihin viikonpäiviin nähden. Se ei erotu muista päivistä pelkästään arkipäiväisen työn keskeyttämisen takia, vaan kristityt ovat aina pitäneet tätä päivää viikon ensimmäisenä päivänä, koska silloin muistetaan Kristuksen tuomaa radikaalia uutuutta. "Siksi sunnuntai on päivä, jona kristityt löytävät uudelleen sen eukaristisen elämänmuodon, jonka mukaan heidät on jatkuvasti kutsuttu elämään. 'Eläminen sunnuntain mukaisesti' tarkoittaa elämistä tietoisena Kristuksen tuomasta vapautuksesta, sitä, että annamme jatkuvasti oman elämme uhriksi Jumalalle, jotta sisäisesti uudistuneen elämäntapamme kautta hänen voittonsa kävisi täydellisesti ilmi kaikille ihmisille" (Sacramentum caritatis, 72).

Sunnuntaina löydämme aina uudelleen sen eukaristisen elämänmuodon, jonka mukaan meidät on jatkuvasti kutsuttu elämään. Alamme elää eukaristista elämää.

"Kristitty on kutsuttu ilmaisemaan todellista jumalanpalvelusta jokaisessa elämänsä teossa. Siitä kristillisen elämän eukaristinen luonne alkaa muotoutua. Koska eukaristia käsittää uskovan ihmisen konkreettisen jokapäiväisen todellisuuden, eukaristia myös mahdollistaa sen, että ihminen, joka armosta on kutsuttu Jumalan Pojan kaltaisuuteen (vrt. Room. 8:29s.), muuttuu päivä päivältä yhä enemmän. Kaikki, mikä on aidosti inhimillistä – ajatukset ja tunteet, sanat ja teot – saa eukaristian sakramentissa soveliaan muodon tullakseen eletyksi koko täyteydessään. Tässä ilmenee Kristuksen eukaristiassa tuoman radikaalin uutuuden antropologinen arvo: ihmisen elämässä jumalanpalvelusta ei voi rajata johonkin erityiseen yksityiseen hetkeen, vaan se pyrkii luonnostaan läpäisemään kaikki elämämme ulottuvuudet. Jumalalle mieluisasta kultista tulee siten uusi tapa elää kaikki elämämme tilanteet, jossa jokainen yksityiskohta korotetaan, koska se eletään todeksi osana suhdettamme Kristukseen ja uhrina Jumalalle. Jumalan kunnia on elävä ihminen (vrt. 1. Kor. 10:31). Ja ihmisen elämä on Jumalan näkeminen" (Sacramentum caritatis, 71).

Yksi "kirkon käskyistä" on se, että uskovilla on velvollisuus osallistua sunnuntaina messuun. Tuo velvollisuus ei ole taakka, vaan se on "aidon vapauden lähde, jotta he voisivat elää kaikkina muina päivinä sen mukaisesti, mitä ovat viettäneet Herran päivänä. Uskonelämä on vaarassa, jos uskova ei enää tunne halua osallistua eukaristian viettoon, pääsiäisen riemuvoiton muistoon. Kristillinen omatuntomme vaatii, että osallistumme liturgiaan sunnuntaisin yhdessä kaikkien veljien ja sisarten kanssa, joiden kanssa muodostamme yhden ruumiin Kristuksessa Jeesuksessa; mutta samalla tuo osallistuminen myös muovaa kristillistä omaatuntoamme. Jos kadotamme tajun siitä, että sunnuntai on Herran päivä, pyhitettävä päivä, se on oire siitä, että olemme kadottaneet tajun kristillisen vapauden, Jumalan lasten vapauden aidosta merkityksestä" (Sacramentum caritatis, 73).

"Sunnuntai on alkuperäinen juhlapäivä, jona jokainen uskova voi omassa elinympäristössään julistaa ja varjella ajan merkitystä. Sunnuntaista käyvät ilmi elämän kristillinen merkitys ja uusi tapa kokea aika, suhteet, työ, elämä ja kuolema… sunnuntai itsessään ansaitsee tulla pyhitetyksi, jotta siitä ei lopulta tulisi 'Jumalasta tyhjä' päivä" (Sacramentum caritatis, 73).

On hyvä muistaa, että Herran päivä on myös lepopäivä työstä: työ on ihmistä varten eikä ihminen työtä varten. Jumalalle pyhitettynä päivänä ihminen ymmärtää olemassaolonsa ja myös työnsä merkityksen. Kuten Kirkon yhteiskuntaopin käsikirja (258) muistuttaa: "Ihmistä sitoo työn välttämättömyys, mutta tämä lepo avaa hänelle täydemmän vapauden, ikuisen sapatin (vrt. Hepr. 4:9-10) näköalan. Levon kautta ihmiset voivat muistaa ja elää uudelleen todeksi Jumalan teot luomisesta lunastukseen, käsittää olevansa itsekin hänen tekoaan (vrt. Ef. 2:10) ja kiittää elämästään ja olemassaolostaan häntä, joka on sen aikaansaaja."

Benedictus XVI viittasi kehotuskirjeensä loppupuolella myös ihmisin, jotka olivat käsittäneet Herran päivän vieton niin tärkeäksi, että olivat valmiita kuolemaan sen vuoksi: "300-luvun alussa kristillinen kultti oli vielä keisarillisten viranomaisten kieltämä. Jotkut kristityt Pohjois-Afrikassa tunsivat velvollisuudekseen viettää Herran päivää ja uhmasivat tuota kieltoa. He kärsivät marttyyrikuoleman, koska he julistivat, että heidän ei ollut mahdollista elää ilman eukaristiaa, Herran ruokaa: *sine dominico non possumus.* Nämä Abitinen marttyyrit, yhdessä lukemattomien pyhien ja autuaiden kanssa, jotka ovat tehneet eukaristiasta elämänsä keskuksen, rukoilkoot puolestamme ja opettakoot meille uskollisuutta ylösnousseen Kristuksen kohtaamisessa. Mekään emme voi elää osallistumatta pelastuksemme sakramenttiin ja haluamme olla *iuxta dominicam viventes* eli heijastaa elämässämme sitä, mitä vietämme Herran päivänä. Tuo päivä on lopullisen vapautuksemme päivä. Ei siis ole ihme, että haluamme elää joka päivä sitä uutta elämää, jonka Kristus toi meille eukaristian salaisuudessa" (Sacramentum caritatis, 95).

Katri Tenhunen

Hiippakunta

Hiippakunnan talousnäkymiä

Viime vuosina olemme lukuisia kertoja todenneet, että kirkon talous on epätasapainossa. Vuonna 2018 aloitettiin tasapainotustoimet, joissa keskeisenä on ollut ajatus seurakuntalaisilta saatavien tulojen kasvattamisesta. Erityisesti on toivottu yhteistä vastuunkantoa jäsenmaksujen maksamisen muodossa. Samalla hiippakunnan ja seurakuntien tasolla on pyritty säästöihin ja toimintojen tehostamiseen.

Jokainen aikuinen jäsen on saanut tammikuussa 2019 kirjeen, jossa on ohjeet kuukausittaisen jäsenmaksun maksamiseksi. Lähipäivinä jäsenet saavat uuden muistutuksen maksamisen tärkeydestä.

Suunta on oikea mutta ei riittävä

Nämä muistutukset ovat tuottaneet tulosta. Jäsenmaksukertymät ovat kasvaneet ja sitä kautta hiippakunnan kokonaistalouden suunta on oikea, vaikka ei vielä riittävä talouden tasapainottumisen kannalta. Kesäkuun 2019 perusteella voidaan esittää arvio, kuinka kuluva vuosi toteutuu. Näyttää siltä, että koko kirkon tasolla (hiippakunta ja seurakunnat yhteen laskien) tuloja ja erilaisia avustuksia (myös ulkomailta) kertyisi yli 2 miljoonaa euroa. Toiminnalliset menot ovat (mukaan lukien henkilöstökulut ja papiston luontoisedut) noin 2,4 miljoonaa euroa. Menoista vajaa puolet eli noin 1 miljoona kertyy suoraan seurakunnissa, loput ovat hiippakunnan menoja tai hiippakunnan seurakuntien puolesta hoitamia menoja. 2,4 miljoonan euron päälle on vielä budjetoitu 0,9 miljoonaa euroa remontti-investointeja, joilla on tarkoitus korjata varsin huonossa kunnossa olevien seurakuntakohteiden putkistoja ja muuta vastaavaa. Nämä remontit on budjetoitu hiippakunnan budjettiin, koska hiippakunta on näiden kiinteistöjen omistaja. Jos ja kun remonttien aloitus siirtyy tuleville vuosille, niin tämän vuoden menot pystyttäisiin lähes kattamaan ilman uusia omaisuusrealisointeja. Paljon riippuu siitä, miten jäsenmaksutulojen ja lahjoitusten kertyminen jatkuu syksyn aikana.

Kesäkuun 2019 toteutuman perusteella voidaan nähdä, että seurakunnat ovat pääosin saaneet toimintansa taloustasapainoon, eli erilaiset tulot ja avustukset riittävät kattamaan menot, joidenkin suurten seurakuntien osalta voidaan jo puhua selvästä ylijäämästä. Yhden seurakunnan talous on vielä alijäämäinen. Kaiken kaikkiaan seurakuntien ylijäämä oli kesäkuun lopussa 260 900 euroa. Täytyy kuitenkin muistaa, että osa kustannuksista ei näy seurakuntien omissa toimintamenoissa, vaan ne kertyvät hiippakunnan kannettaviksi. Myös remonttien investoinnit on budjetoitu hiippakunnan budjettiin. Seurakuntien tilanne on kuitenkin parempi kuin aikaisempina vuosina. Esimerkiksi vuonna 2018 seurakuntien yhteenlaskettu alijäämä oli –91 948 euroa, ja vaikka 2017 tulos oli 143 404 euroa ylijäämäinen, oli se pienempi kuin nyt näyttäisi toteutuvan. Vuonna 2019 seurakunnat yltänevät ylijäämään, joka on ainakin 200 000 euroa. Vuonna 2018 kuusi seurakuntaa teki alijäämäisen tuloksen, mutta kuluvana vuonna alijäämäisiä tuloksia on yksi tai kaksi, kiitos tulojen kasvun.

Hiippakunnan kokonaismenojen jakautuminen 2019 (arvio)

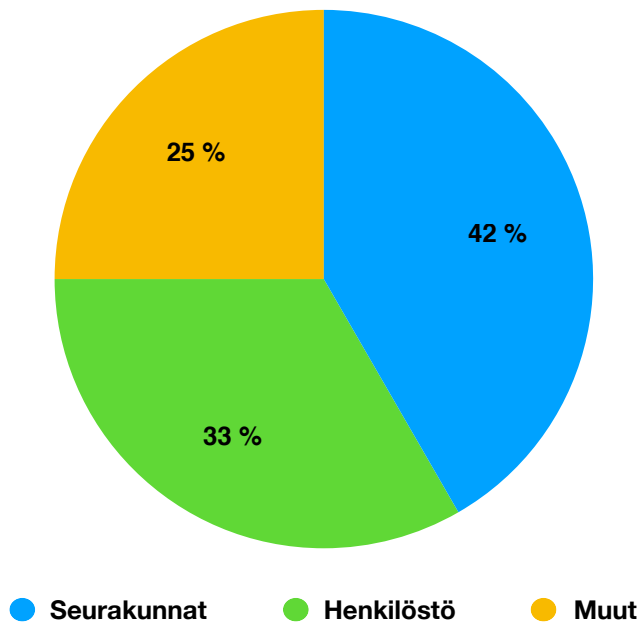

Hiippakunnan tulonlähteet 2019 (arvio)

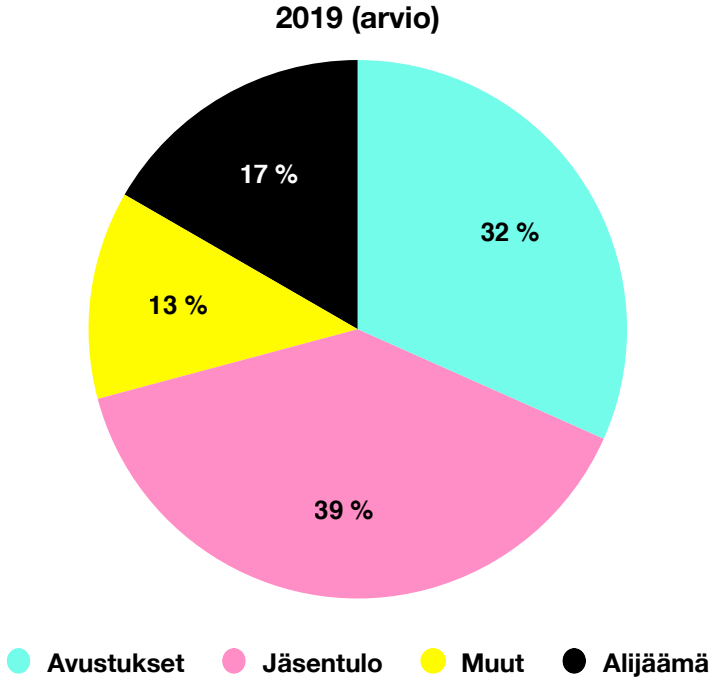

Hiippakunnan saamat avustukset

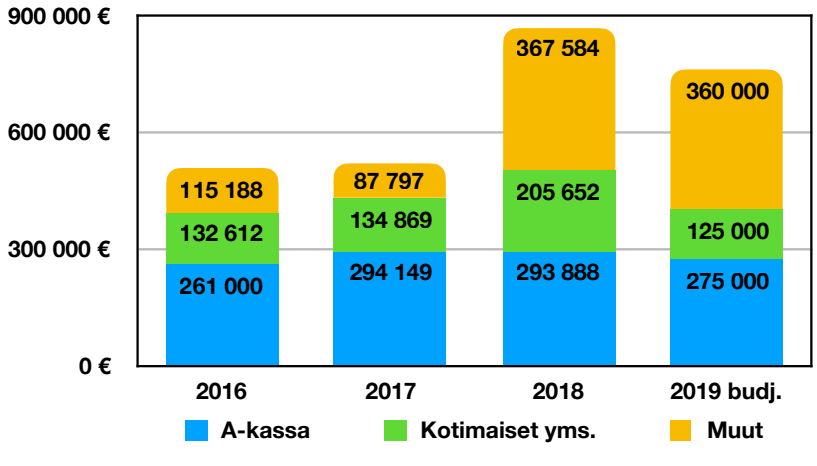

”Paljon riippuu siitä, miten jäsenmaksutulojen ja lahjoitusten kertyminen jatkuu syksyn aikana.”

Henkilöstömenot vain noin kolmasosa

Hiippakunnan kokonaismenoista (2019) noin 786 000 euroa on henkilöstökuluja, koostuen palkoista, veroista, sosiaalimaksuista ja työterveyshuoltokuluista. Eli 2,4 miljoonan toiminnallisista kokonaismenoista henkilöstömenot muodostavat kolmasosan. Se on varsin matala osuus, jos sitä verrataan yleensä palvelualojen kustannusrakenteeseen. Tämä johtuu kirkon varsin kohtuullisista palkoista. Muistaa täytyy myös, että henkilöstömenoista alle 150 000 euroa on papiston luontoisetuja, joista kyllä maksetaan verot ja sosiaalimaksut, mutta ne eivät välittömästi aiheuta rahanmenoa. Toki luontoisetujen taustalla on kuluja, esimerkiksi pappien täysihoitoetu kattaa asumisen kulut ja ruoan, mikä sinänsä aiheuttaa kuluja. Tällä hetkellä kirkossa on palkkalistoilla 36 henkilöä, joista etenkin hiippakunnan kuuriassa moni on osa-aikaisessa työsuhteessa. Palkkalistoilla olevista 21 työskentelee seurakunnissa.

Hiippakunnan henkilöstömenot kasvoivat huomattavasti lokakuussa 2017, jolloin toteutettiin papiston palkkaratkaisu. Seurakunnissa työskentelevien pappien henkilöstömenot ovat vuonna 2019 yli 300 000 euroa, josta luontoisetuina syntyviä menoja hieman yli 100 000 euroa. Jotkut papit työskentelevät muualla kuin seurakunnissa, joten koko papiston henkilöstökustannukset ovat tätä suuremmat.

Hiippakunta

Hiippakunnan talouden kehittyminen

Jos tarkastellaan pelkästään hiippakunnan talouden kehittymistä, voidaan todeta, että tilikauden alijäämä on vuosi vuodelta pienentynyt, kuten oheisesta kaaviosta voi nähdä.

Vuonna 2016 suuren alijäämän aiheuttivat pitkälti Pyhän Joosefin seurakunnan kirkkorakennuksen ostoon liittyvät kulut. Vuonna 2017 alijäämää aiheutti mm. se, että hiippakunta maksoi kaikkien pappien palkat (myös seurakuntien) lokakuusta joulukuuhun. Vasta vuoden 2018 alusta seurakuntien papiston palkat on maksettu seurakuntien tileiltä. Vuonna 2018 alijäämään vaikuttivat erityisesti Stella Mariksen rakennusten purkuun ja tontin puhdistukseen liittyvät kulut.

Ennuste vuodelle 2019 lähtee siitä, että suuria remontti-investointeja ei aloiteta vielä tänä vuonna, vaikka budjettiin on alun perin merkitty korjausvelkaa 900 000 euroa. Juuri nämä remontit muodostavat kirkon taloudelle vakavan uhan. Seuraavien vuosien aikana joudumme todennäköisesti korjaamaan useita seurakuntakiinteistöjä ja korjaussummat kohonnevat yhteensä muutamaan miljoonaan. Onneksi menoja voi jaksottaa usealle vuodelle, mikäli ei satu putkirikkoja tai vastaavia onnettomuuksia. Näihin remontteihin voimme myös anoa Saksasta rahaa, tosin rahat saadaan aina remontin valmistuttua jälkikäteen, joten meidän pitää pystyä ensin itse maksamaan investoinnit. Tämä aiheuttaa selkeän likviditeettiongelman.

Hiippakunta vastaanottaa vuosittain avustuksia lähinnä Saksasta sekä Suomen valtiolta (Opetusministeriö). Nämä avustukset ovat euromääräisesti kehittyneet oheisen kaavion esittämällä tavalla.

Kuten todettiin, suurimmat avustajat löytyvät Saksasta, lähinnä Bonifatiuswerk, joka rahoittaa remontti-investointeja, ja Diasporakommissariat, joka rahoittaa palkkakuluja ja vastaavia hankkeita. Vuonna 2018 ja 2019 avustusten yhteismäärä on selvästi korkeampi kuin aiempina vuosina. Tämä johtuu siitä, että Diasporakommissariat on väliaikaisesti suostunut avustamaan kirkkoamme erillisellä palkkatuella, mutta tämä on väliaikainen ratkaisu, jolla kirkkoa tuetaan nyt, kun papistokin saa palkkaa ja on työsuhteessa kirkkoon (mm. sosiaalikulujen ja verojen maksaminen, palkkajärjestelmän ylläpito ja palkanlaskijan palkat). Tämä erillistuki lakkaa kuitenkin parin vuoden kuluessa ja pienenee vuosittain. Tarkoitus on, että tämän jälkeen kirkko pystyy itse huolehtimaan henkilöstömenoistaan.

Opetusministeriö avustaa kirkkoamme vuosittain noin 8 eurolla per jäsen. Summa on hyvin alhainen.

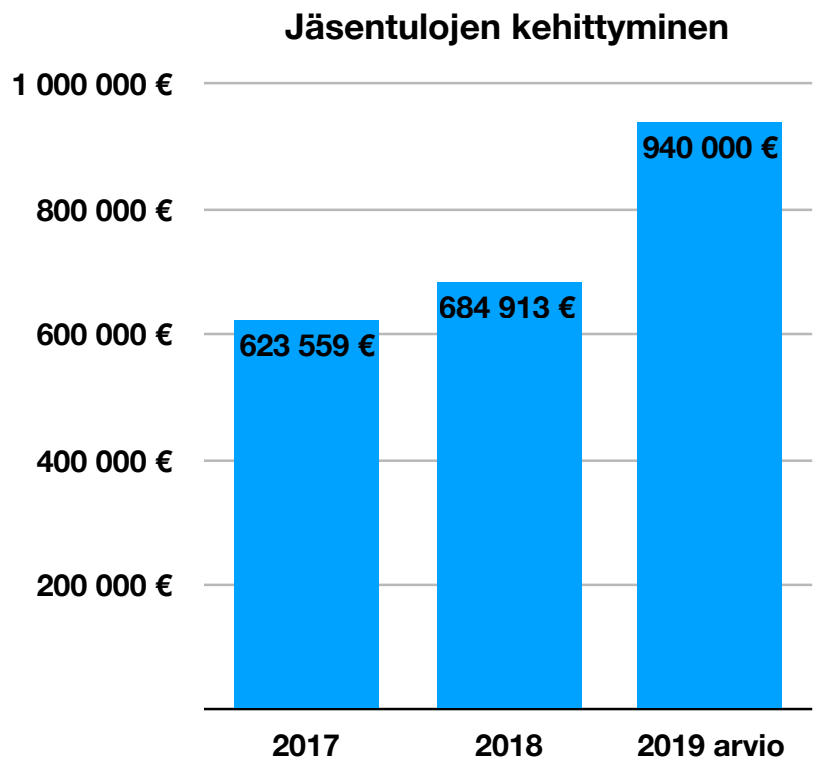

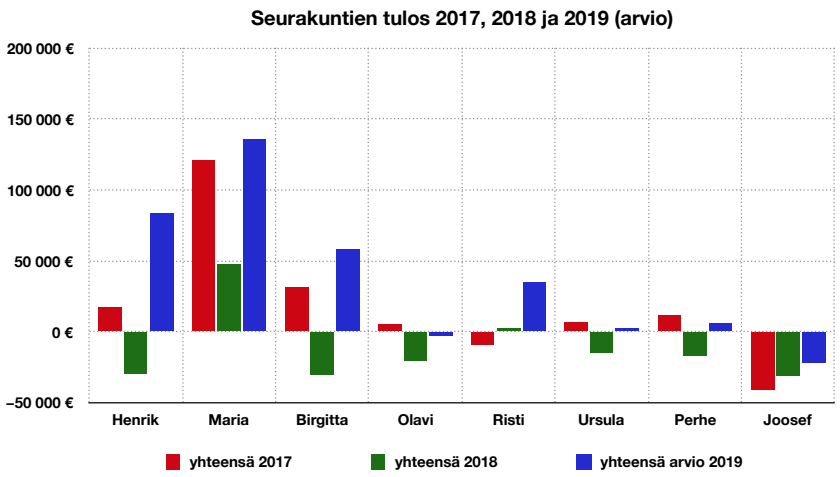

Sijoituspooli lopetetaan

Hiippakunta on jo perinteisesti, vuosikymmeniä, hoitanut kirkon rahasto- ja korkosijoitukset niin sanotun Poolin muodossa. Poolissa on osakkaina useita seurakuntia, joitakin veljes- ja sisarkuntia sekä mm. Caritas ry. Yleisesti ottaen Poolin tuotot ovat kehittyneet kohtuullisen hyvin. Kuitenkin vuosi 2018 oli vaikea, tuotot olivat miinusmerkkisiä, yhteensä –74 054 euroa. Vuoden 2019 puolella tuottokehitys on kuitenkin uudelleen lähtenyt nousuun. Poolin sijoitukset ovat pankkiiriliike EVLI:ssä hoidettavana. Hiippakunta on joutunut omasta osuudestaan realisoimaan varoja taloustilanteensa hoitamiseksi. Kaiken kaikkiaan Poolissa on laskennallisesti varoja tällä hetkellä vajaa 2 miljoonaa euroa, josta noin 600 000 euroa hiippakunnan sijoituksia. Todelliset euromäärät selviävät vasta myyntihetkellä. Pooli on tuottanut huomattavasti lisätyötä ja kustannuksia hiippakunnalle. Tästä ja muista syistä johtuen Pooli on tarkoitus purkaa lähiaikoina ja antaa seurakunnille ja muille osakkaille vapaus sijoittaa omat varansa tarpeelliseksi katsomallaan tavalla.

Kesäleireistä

Hiippakunnan vastuulla on aikaisempina vuosina ollut nuorten leiritoiminnan järjestäminen. Tänä vuonna seurakunnat ovat itse järjestäneet leiritoiminnan, mutta hiippakunnassa Opetustoimen johtaja on toiminut leiritoiminnan koordinaattorina. Kuluneen kesän aikana leirejä on järjestetty eri puolilla maata yhteensä 5 kappaletta, joissa leiriläisiä on ollut yli 210 lasta ja nuorta. Yksi leireistä oli erityisleiri Lapin olosuhteissa. Perinteisessä leiritoiminnan paikassa Stella Mariksessa ei järjestetty enää leirejä lainkaan. Leirien tulo- ja kustannustiedot eivät ole vielä täysin tarkentuneet, mutta arvio on, että leirien menot olivat noin 40 000 euroa ja osallistumistuloina kerättiin vajaa 30 000 euroa. Saksalaiset tahot avustavat meitä 10 000 eurolla, joten leiritoiminnan kulut käytännössä katettiin leirimaksuilla ja avustuksen turvin.

Hiippakunnan rahatilanne eli likviditeetti on turvattu loppuvuoden osalta, eli hiippakunta suoriutuu maksuvelvoitteistaan. Remontti-investointien aloittaminen voisi muuttaa tilannetta.

Seurakuntien tulojen kehitys

Kirkon talouden tasapainottamisen kannalta oleellisen tärkeää on, että jäseniltä saatavat tulovirrat kasvavat aikaisemmista vuosista. Tästä syystä erityisesti jäsenmaksujen maksua on toivottu. Tavoitteena on, että seurakuntalaisilta saatavat tulot kattaisivat mahdollisimman suuren osan kirkon menoista, koska vain se antaa turvallisen pohjan kirkolle. Ulkopuolisten avustusten varaan laskeminen ei pitkän päälle ole hyvä ja turvallinen ratkaisu. Avustukset ulkomailta pienenevät todennäköisesti lähivuosina, ja ovat osin jo pienentyneetkin.

Seurakuntien tuloista keskeisimmät ovat jäsenmaksut, vapaaehtoiset lahjoitukset ja messujen kolehdit. Näiden lisäksi on muutamia marginaalisia tuloja, kuten kirkollisten toimitusten tulot ja vuokratulot. Näiden merkitys kokonaisuudelle on kuitenkin pieni ja esimerkiksi vuokra-asuntojen olemassaolo aiheuttaa myös kuluja. Jäsenmaksuja, lahjoituksia ja kolehteja on tarkasteltava kokonaisuutena, koska niiden välillä on korrelaatiota. Jo nyt on havaittu, että lisääntyneet jäsenmaksut näkyvät toisaalta lahjoitusten vähenemisenä. Kolehteihin vaikutus on ollut pienempi.

Nämä jäsentulot ovat kehittyneet viime vuosina oheisissa kaaviossa esitetyllä tavalla. Luvut sisältävät myös hiippakunnan saamat jäsenmaksut (115 611 euroa vuonna 2017, 56 494 euroa vuonna 2018 ja 22 914 euroa 20.8.2019 mennessä). Vuoden 2017 loppuun asti jäsenmaksuja maksettiin pelkästään hiippakuntaan. Vuodesta 2018 eteenpäin toiveena on ollut, että jäsenmaksuja maksettaisiin pelkästään seurakuntiin, jotka vuorostaan avustavat hiippakuntaa tietyllä prosenttimäärällä tuloistaan. Luvuista voidaan nähdä että kehitys on ollut positiivinen mutta tulot ovat vielä riittämättömät verrattuna hiippakunnan kokonaismenoihin. Tulojen puutetta joudutaan kattamaan avustushakemuksin ja omaisuuden realisoinnein.

Kesäkuuhun 2019 mennessä jäsenmaksuja oli jo kertynyt kaksinkertainen määrä verrattuna koko vuoteen 2018, eli 326 265 euroa. Toisaalta lahjoitukset olivat pienentyneet selvästi. Kun vuonna 2018 lahjoituksia saatiin yhteensä 178 005 euroa, oli kesäkuun loppuun mennessä kertynyt ainoastaan 59 603 euroa lahjoituksia. Kolehtien kertymä on suurin piirtein ollut vuoden 2018 tasoista. Kaiken kaikkiaan kesäkuun loppuun mennessä oli tuloja jo kertynyt 83 % koko vuoden 2018 kertymästä. On vielä vaikea ennustaa, miten loppuvuosi kehittyy. Heinäkuun tiedot näyttävät jäsenmaksujen osalta huolestuttavilta. Nähtäväksi jää, kuinka uusi muistutuskirje jäsenmaksujen tärkeydestä vaikuttaa tulojen määrään.

Joka tapauksessa voimme olla hyvin kiitollisia siitä, että monet seurakuntalaiset ovat selvästi jo lisänneet osallistumistaan kirkon talouden tervehdyttämiseen.

Peter Kuronen
Hiippakunnan ekonomi

Hiippakunta

Hiippakuntajuhla:
Maria antaa toivoa

Hiippakuntajuhlaa vietettiin lauantaina 17.8.2019 Lohjalla, ehkä hiukan pienemmällä joukolla kuin joinakin vuosina, mutta ainakin ilmoittautumisten perusteella osallistujia oli yli 300.

Emerituspiispa Teemu Sipon SCJ johdolla vietetyssä messussa Pyhän Laurin kirkossa konselebroi 12 pappia. Piispa valitettavasti estyi osallistumasta iltapäivän ohjelmaan Vivamossa.

Kauniissa saarnassaan piispa mietiskeli sitä, kuinka Marian kiitosvirressä, Magnificatissa (Luuk. 1:) yhtyvät menneisyys, nykyisyys ja tuleva. Köyhän Marian kiitoslaulun sanoista näemme, että pyhä ja kaukainen Jumala on laupias ja läheinen ja kääntyy kansansa puoleen. Magnificatin ensimmäinen osa viittaa menneisyyteen, Jumalan suuriin tekoihin. Toinen osa taas kuvaa sitä, kuinka nyt on alkanut lopun aika: se, mikä oli tapahtunut Marialle, tulee tapahtumaan ihmiskunnalle – Jumala tulee korottamaan alhaiset jne. Magnificatin kolmannessa osassa Maria yhdistää sen, mikä hänelle tapahtui, menneisyyteen, Jumalan mahtaviin tekoihin; Jumalan toiminta jatkuu tänään ja huomenna. Viettäessämme Marian taivaaseen ottamisen juhlaa mekin katsomme Marian lailla menneisyyteen ja tulevaisuuteen. Se, että Maria otettiin ruumiineen ja sieluineen taivaaseen, sisältää lupauksen meille: mekin nousemme ruumiilliseen ylösnousemukseen. Se antaa meille rohkeutta nykyisyyteen ja tulevaisuuteen. Maria on yksi meistä, hän johdattaa meidät Jeesuksen luo. Hänestä virtaa lohtua ja rohkeutta elämäämme.

Messun jälkeen siirryttiin Vivamoon, jossa tarjottiin maittava lounas, ja kuten aina, oli aikaa tavata eri puolilta Suomea tulleita tuttuja. Iltapäivän ohjelmassa oli ensin pari lyhyttä puheenvuoroa Vivamon käyttöömme järjestämässä Raamattukylän teltassa. Vivamon johtaja Leena Broman toivotti meidät tervetulleiksi, kertoi lyhyesti Vivamon historiasta ja toiminnasta ja kertoi myös, että he olivat rukoilleet kokoontumisemme puolesta.

Hiippakunnan asiainhoitaja isä Marco Pasinato halusi pienenä yllätysnumerona kutsua onniteltavaksi ja kukitettavaksi juhlassa mukana olleen Kalleimman veren sisar Mary Venardin, jonka luostarilupausten antamisesta on tänä vuonna kulunut 75 vuotta; hyväntuulinen sisar Mary totesi "ne ovat olleet hyviä vuosia" ja sai raikuvat aplodit.

Isä Marco korosti puheessaan, että hiippakuntajuhla on aina tärkeä päivä: olemme katolinen kirkko Suomessa, ja vaikka meitä ei olisikaan määrällisesti paljon, on tärkeää, että olemme täällä. Hän korosti kiitollisuutta emerituspiispa Teemulle – jolta hän itse oli saanut kalleimman lahjan, pappisvihkimyksensä – ja kehotti kaikkia rukoilemaan sekä emerituspiispan puolesta että myös tulevan piispamme puolesta, jotta Jumala lähettäisi piispan, jolla on paimenen sydän. Meillä on tehtävä Suomessa, tässä yhteiskunnassa: tehtävä julistaa, että Jumala rakastaa meitä, rakastaa kaikkia. Me kaikki, pienimmätkin yhteisöt tässä hiippakunnassa, kuulumme suureen perheeseen, joka on katolinen kirkko.

Juhlan päätteeksi oli Marian hartaus. Neitsyt Marian patsas kannettiin kulkueessa Vivamon kivikappelille (pyhän Birgitan kappelille). Isä Marco muistutti, että joitakin vuosia sitten koko Suomi vihittiin Neitsyt Marialle, ja on hyvin sopivaa, että juhla päättyy mariaaniseen rukoukseen, siihen, että pyydämme Mariaa suojelemaan kirkkoamme, seurakuntiamme, perheitä ja lapsia. Se, että mariaaninen kulkueemme tuli kivikappelin luona olevan suuren kivisen ristin luo, muistutti myös kauniisti siitä, että siellä, missä Maria on, siellä on Kristus.

Teksti ja kuvat Katri Tenhunen

Nuoret

Nuoren evankelioinnin siemen *on elävässä Kristuksessa*

”Meillä on vaara pitää Jeesusta Kristusta vain menneisyyden hyvänä esimerkkinä, muistona, jonakuna, joka pelasti meidät 2000 vuotta sitten. Se ei hyödyttäisi meitä, vaan jättäisi meidät sellaisiksi kuin aikaisemminkin eikä vapauttaisi meitä. Hän, joka täyttää meidät armollaan, hän, joka vapauttaa, muuttaa ja parantaa meidät ja lohduttaa meitä, hän elää.”

Paavi Franciscuksen uusin maaliskuussa julkaistu kehotuskirje *Christus vivit* on koko Jumalan kansalle ja erityisesti nuorille osoitettu muistutus elävästä, läsnäolevasta ja välittävästä Kristuksesta. Jeesus ei ole vain historian hahmo kahden vuosituhannen takaa. Hän on täällä, tällä hetkellä, juuri nyt. Kyseisen kehotuskirjeen ydinsanomaa seuraten järjestettiin Nummelassa 23-25. elokuuta nuorille katolilaisille suunnattu *Christus vivit* -leiriviikonloppu. Leirillä syvennyttiin kehotuskirjeen teeman kautta nuoria koskeviin kysymyksiin uskosta, sen haasteista ja elämisestä katolisena kristittynä.

Viikonloppu sisälsi hartauksien ja messujen lisäksi rikastuttavia puheenvuoroja, jotka käsittelivät mm. esimerkillisenä kristittynä elämistä ja arkipäivän tason evankeliointia. Ytimeksi muodostui koskettava ajatus siitä, kuinka meidän tulisi heijastaa Kristuksen lämpöä ja rakkautta ympärillä oleviin ihmisiin ja kuinka tällaisen kristittynä olemisen pitäisi olla tekojemme ja olemuksemme kompassi. Helsingin hiippakunnan uusin pappi isä **Eze Charles Nwoko** esitti, että sen sijaan, että julistaisimme aina tilaisuuden tulleen suureen ääneen katolista dogmaa ja olisimme vihaisia nykypäivän moraaliopeille, voimme miettiä, kuinka omat toimintapamme voivat heijastaa Kristuksen valoa ja ymmärtäväisyyttä. Jos emme kohtaa vastaantulijoita kunnioittavasti, miten voisimme olettaa uskomme ydinsanoman rakkaudesta näyttäytyvän totena ihmisten silmissä? Kristuksen lämmän ja rakkauden tulisi olla avain kohtaamisissamme ihmisten kanssa, jotta voisimme aidosti välittää kristinuskon ilosanomaa.

On tärkeää tiedostaa, että omilla teoillamme on väliä. Huonolla esimerkillämme voimme tietämättämme ajaa ihmisiä pois Jumalan tuntemisen luota. Mutta heijastamalla elävän Kristuksen armoa voimme kenties onnistua tuomaan kirkon yhteyteen ihmisiä, jotka ovat aikaisemmin jopa tarkoituksellisesti taistelleet Jumalan sanaa vastaan. Paavi Franciscus puhuu kehotuskirjeessään nykypäivän evankelioinnista: *”Ensimmäinen julistus voi herättää syvän kokemuksen uskosta retretin aikana, baarikeskusteluissa, yliopiston luentotauolla tai jollakin monista Jumalan tutkimattomista teistä. Mutta tärkeintä on, että jokainen nuori löytäisi rohkeutta kylvää ensimmäisen julistuksen hedelmälliseen maaperään, toisen nuoren sydämeen.”* Paavin ajatus kaikkialle ulottuvasta jokapäiväisestä evankelioinnin siemenen kylvämisestä on koskettava. Jopa perjantai-iltana vietetty hetki baarissa tuopin ääressä ystävien ympäröimänä voi olla mahdollisuus hyvän sanoman jakamiseen. Tai kenties istuessamme yliopiston kahvilassa opiskelijahintaista lounasta nauttien voisimme kohdata vastapäätä istuvat opiskelutoverit sillä vastaanottavaisuudella ja ilolla, jolla Kristus ottaa syleilyynsä jokaisen meistä. Meidän nuorten vahvuus piilee juuri liikkuvuudessa. Nuoret tulevat, menevät ja liikkuvat paikasta toiseen levittyen laaja-alaisesti. Koko maailma voi aueta evankelioimiskenttänä, jonka maaperä odottaa ensimmäisen siemenen kylvämistä.

Franciscus toteaa kehotuskirjeessään nuorista seuraavasti: *”He osaavat löytää vetovoimaisia tapoja kutsua toisia nuoria. He osaavat järjestää tapahtumia, urheilukisoja ja tapoja evankelioida sosiaalisessa mediassa viestien, laulujen, videoiden jne. kautta.”* Nämä paavin sanat näyttäytyivät totena juuri tänä elokuisena viikonloppuna, kun nuorilta katolilaisilta nuorille katolilaisille järjestetty leiritapahtuma toi yhteen erilaisia persoonia ja kutsui elävään uskoon. Sosiaalisessa mediassa jaettujen leiriltä otettujen kuvien ja videoiden kautta uskon ilosanomaa vietiin eteenpäin kaikkien nähtäväksi. Se, että jakaa videon, jossa joukko nuoria laulaa ylistyslauluja Herralle, voi olla pieni liike puhelimen näytöllä, mutta avaa oven laajaan evankelioimiseen. Evankelioinnin edistämisen kannalta onkin tärkeää järjestää *Christus vivit* -leirin kaltaisia tapahtumia nuorille kristityille. Ne voivat sosiaalisen median näkyvyytensä lisäksi sytyttää nuorten sydämiin paloa jakaa ilosanomaa Jeesuksesta Kristuksesta, joka on kanssamme sydämissämme, vierellämme ja erityisesti pyhässä eukaristiassa. Kenties noudattaessamme askel askeleelta yhä paremmin Kristuksen esimerkkiä ja osoittaessamme aitoa myötätuntoa kaikkia kohtaan voimme tutustuttaa ympärillä oleviamme ihmisiä elävän Kristuksen salaisuuteen. Tätä kirkko tarvitsee – nuoria, jotka syttyvät palavasta tarpeesta kylvää evankelioinnin siemeniä ihmisten sydämiin ja jakamaan kaunista totuutta siitä, että Kristus elää.

Iida Leinonen

Teresa-yhdistys 1953–2018

Yhden aikakauden päätös

Teresa-yhdistyksen toiminta on loppunut. Fides haastatteli yhdistyksen pitkäaikaista puheenjohtajaa Pirjo Urosta, joka on toiminut aktiivijäsenenä ja johtokunnassa yli 30 vuotta, joista 22 vuotta Teresa ry:n viimeisenä puheenjohtajana.

Vuosikymmeniä toimineen Teresa-yhdistyksen tie tuli päätökseen viime syksynä. Miksi toiminta päättyi?

Toimimme monia vuosia hyvin aktiivisesti, jäsenmäärä oli useita kymmeniä ja mukana on ollut jäseniä samoista suvuista useampien sukupolvien ajalta, mutta viime vuosien aikana monia aktiiveista on kuollut ja muutenkin pääosa jäsenistöstä on jo seniori-ikäistä. Valitettavasti uusia jäseniä, varsinkin toivottuja nuoria, ei ole saatu mukaan toimintaan uudistamaan sitä ja innoittamaan niin vanhoja kuin uudempiakin jäseniä. Myös miehet ovat koko ajan olleet tervetulleita toimintaan mukaan, muutama on uskaltautunutkin. Kuitenkin vetovastuu on useita vuosia ollut samoilla henkilöillä ja varsinkin johtokunnan jäsenet ovat olleet kaikessa mukana kaikki viimeiset vuodet muutaman aktiivijäsenen kanssa.

Yhdistyksen lopetuspäätös syntyi viime vuosien aikana, kun jäsenmäärä koko ajan väheni. Useita vuosia se oli 30-40 henkilöä, viime vuosina vain keskimäärin 14 henkilöä, joten sääntöjen mukaisesti viime vuonna varsinaisessa ja ylimääräisessä vuosikokouksessa tehtiin yksimielinen päätös yhdistyksen toiminnan lopettamisesta.

Mitä Teresa yhdistys-yhdistys oikein teki? Oliko toiminta muuttunut paljon vuosikymmenten saatossa?

Teresa-yhdistyksen toiminta on todella muuttunut ajan saatossa. Teresojen 50-vuotisjuhlien yhteydessä vuonna 2003 julkaistiin haastatteluhistoriikki, jossa hyvin kattavasti kerrottiin Teresa-yhdistyksen toiminnasta aina Anna-yhdistyksen alusta alkaen. Historiikkia on edelleen muutamia kappaleita saatavilla ja sitä on jaettu eteenpäin. Toiminta on jatkunut suojeluspyhimyksemme Lisieux'n pikku-Teresan hengessä, pienin askelin eteenpäin, sirotellen ruusuja maan päälle.

Viimeisten 30 vuoden aikana toiminta on tullut itselleni läheiseksi myös puheenjohtajan ominaisuudessa. Olen kiitollinen, että olen saanut toimia Teresoissa näin kauan ja tutustua katolilaisiin, saanut monia uusia ystäviä ja iloinnut toimintamme tuomista virikkeistä ja haasteistakin. Teresojen 65 vuoden aikana messu on kuulunut aina olennaisena osana kokouksien alkuun. Myös karitatiivinen toiminta on jatkunut näinäkin vuosina, ehkä muuttanut muotoaan, mutta keräämämme varat on lähetetty kirkkoherrojen kautta tarvitseville eteenpäin. Lahjoituksia tapahtumiin, kirpputoreille ja myyjäisiin on saatu aina kiitettävästi. Alkuvuosina sekä Hollannin että Saksan sisaret olivat osallisina, mutta hekin ovat ikääntyneet ja yhteys heihin on hiipunut, mutta viime vuosina apuun on tullut hyvä ystävämme Saksasta Leena Schulz, jonka kautta olemme saaneet monipuolisia lahjoituksia toimintaamme, makeisia ja stolleneita unohtamatta. Lisäksi kiitos kuuluu ehdottomasti kaikille ruokien, leivonnaisten, piirakoiden ym. tavaroiden ja arpajaisvoittojen lahjoittajille, jotka näin ovat auttaneet meitä, vaikka eivät olisi itse Teresojen jäseniäkään. Arpajaiset ovat aina olleet menestys, sillä iloa on tuottanut kaikille arpojen ostajille se, että joka arvalla on saanut jotain. Ei sovi unohtaa entistä puheenjohtajaa Irene Hellströmiä, joka vuodesta toiseen käsin urakoi arpaliput valmiiksi.

Yhteistyö karmeliittasisarten kanssa on myös ollut antoisaa, vuosittaiset yhteiset messut ja tapaamiset lokakuussa ovat lujittaneet ystävyyttämme ja myyjäisissä olemme saaneet hieman myös heille tuottoa kauniiden korttien, kynttilöiden yms. myynnistä.

Hyvä yhteistyö myös Maria-klubin, Caritaksen sekä fransiskaanimaallikoiden kanssa on tuonut iloa myyjäistapahtumiin, toimintaan sekä yhteisiin jouluja kevätjuhliin.

Mutta eivät Teresat pelkkiä myyjäisiä järjestäneet?

Totta. Toimintaan ovat lisäksi tuoneet virkistystä antoisat ja laaja-alaiset esitelmät, aihealueet ovat olleet mielenkiintoisia ja keränneet paljon kuulijoita mukaan. Tutustumiset eri kulttuureihin mm. omassa seurakunnassamme ruokien ja tapojen esittelyn muodossa ovat antaneet uutta tietoa meille, samoin ekumeeniset tapaamiset sekä meillä että vierailuilla ortodoksien ja luterilaisen kirkon puolella. Antoisat retretit alun perin lähes vuosittain sekä pyhiinvaellukset – niin kuultuina kertomuksina, kuvina, filmeinä kuin itse koettuinakin – ovat osaltaan syventäneet uskoamme ja rukouselämäämme. Näiden voimalla

Artikkeleita

olemme jatkaneet eteenpäin taas uusin aatoksin ja ideoin.

Kansainvälinen yhteistyö aluksi WUCWO:n sekä vuonna 2006 perustetun Eurooppalaisen yhteisjärjestön Andanten kanssa on jatkunut vuosia. Aiemmin WUCWO:n kokouksiin meni Teresojen edustajana joku sopivasti työmatkallaan, mutta moneen vuoteen emme osallistuneet kokouksiin. Mutta jäsenkirjeiden kautta saimme kuulumisia maailmalta katolisen naisen näkökulmasta. WUCWO:n toimesta meihin otettiin yhteyttä ja vierailimme Rooman maailmankokouksessa. Andanten perustamisen jälkeen kuluneiden yli kymmenen vuoden aikana teimme muutamia vierailuja kokouksiin, mutta osallistumiskustannukset Suomesta eri puolille Eurooppaa vuosittain ovat osaltamme olleet liian suuria pääosin itse kustannettaviksi. Meille matkat merkitsivät aina lentomatkoja, kun taas Euroopasta jäsenet pääsivät eri kohteisiin junilla ja busseilla.

Kuitenkin saimme näistä yhdistyksistä paljon tietoa katolisuudesta ja sen erimuotoisuudesta ympäri maailmaa ja meidät otettiin aina hyvin vastaan. Aina oltiin kiinnostuneita Suomesta, vaikka mittasuhteet eri yhdistysten välillä olivat valtavat ja siten myös tietysti toimintaedellytykset: meillä oli noin 30 aktiivijäsentä, kun esim. Saksassa oli yli 700 000. Minut itseni pyydettiin kahdesti Andanten tilintarkastajaksi näiden vuosien aikana.

Mitkä olivat yhdistyksen historian tärkeimmät tai mieleenpainuvimmat tapahtumat? Vaikuttavimmat henkilöhahmot?

Itselläni on ollut ilo ja kunnia toimia kolmen eri piispan, Paul Verschurenin, Józef Wróbelin ja Teemu Sipon aikana, sekä kolmen eri moderaattorin, isä Jan Aartsin, isä Kazimierz Lewandowskin ja isä Rafal Czernian aikakausina. Kaikki aikakaudet ovat tietysti olleet erilaisia, mutta kaiken kaikkiaan hyvin mielenkiintoisia ja antoisia.

Näihin vuosiin mahtuu Teresojen 50-vuotisjuhla, 60-vuotisjuhla sekä viimeiseksi viime syksynä jäänyt 65-vuotisjuhla. Lisäksi muistojen joukkoon kirjataan lukuisat tapaamiset, vuosittain vietetyt senioripäivät aluksi Stella Mariksessa, myöhemmin Marian seurakuntasalissa, joulu- ja kevätjuhlat, kirpputorit sekä perinteiset joulumyyjäiset. Näistä kaikista riittäisi kerrottavaa yllin kyllin. Teresat on nähty useimmiten suurten juhlien taustavoimina niin järjestelyissä kuin itse tapahtumissakin. Uskon, että niistä meidät muistetaan parhaiten.

Ikimuistoiset ovat Rooman pyhiinvaellus vuonna 1993 ja mahdollisuus kätellä paavi Johannes Paavalia, joka kiitti meitä työstämme Teresa-yhdistyksessä ja pyysi jatkamaan hyvää ja arvokasta työtä samalla tavalla tulevaisuudessakin. Saimme silloin maininnan hänen puheessaan sekä kuvamme myös L'Osservatore Romano -lehteen. Tämä lienee yksi mieleenpainuvimmista vierailuista vuosien varrelta.

> "Teresat on nähty useimmiten suurten juhlien taustavoimina niin järjestelyissä kuin itse tapahtumissakin. Uskon, että niistä meidät muistetaan parhaiten."

Teresojen puheenjohtajia. Takaa vas.: Pirjo Uronen, Merja Immonen, Irene Hellström ja edessä Anna Maria Gorski.

50-vuotisjuhlavuonnamme 2003 teimme vaikuttavan pyhiinvaelluksen Lourdesiin, joka sekin jätti lähtemättömän ja kauniin jäljen muistoihin. Yhteiset messut ja rukoushetket koko suuren ihmisjoukon mukana illan hämärtyessä kynttilälyhtyjen palaessa piirtyvät yhä mieleen.

Miten Teresa-yhdistyksen jättämä tyhjä paikka saadaan täytettyä?

Teresa-yhdistys toimi 65 vuotta ja, jos otetaan vielä Anna-yhdistyksen aikakausi mukaan, jopa 75 vuotta. Nykyisin seurakunnissa toimii paljon erilaisia ryhmiä, on Caritas ja lukuisia maallikkoryhmiä, rukouspiirejä jne. Kaikille näille löytyy oma paikkansa. Monet Teresojen jäsenet ovatkin liittyneet iltapäivisin kerran kuukaudessa kokoontuvaan Maria-klubiin. Ehkä on niin, ettei Teresojen jättämää tyhjää paikkaa tarvitse korvata, vaan mennä eteenpäin uusia nykymaailman haasteita kohti.

Joka tapauksessa, kuten nykyinen paavi Franciscuskin on todennut, naiset osana kirkkoa ovat tärkeitä myös jatkossakin, joten elämä jatkuu varmasti uusin voimin ilman Teresojakin.

Jotain sentään jää jälkeemme, Teresa-yhdistyksessä olemme aina muistaneet Teresa-vainajia marraskuussa pyhäinpäivän messussa. Tämä perinne jatkuu Teresojen jättämällä lahjoituksella Pyhän Marian seurakunnalle, joka puolestamme hoitaa muistamisen jatkossa, kiitos siitä etukäteen.

Mietteitä paikalliskirkon tilanteesta ja yleismaailmallisen kirkon haasteista?

Maailma muuttuu koko ajan ja se vaikuttaa nykyihmisten elämään monella tavalla. Suhtautuminen Teresojen kaltaisiin yhdistyksiin ei enää tunnu houkuttelevalta. Kuulin myös Andanten sihteeriltä eroilmoituksemme yhteydessä, että tämä trendi ei ole vain meillä, vaan samaan aikaan lopetti myös Norjan vastaava yhdistys. Heilläkään ei löydy jatkajia, vaikka kokonaisuudessaan Norjassa on paljon enemmän katolilaisia kuin meillä Suomessa. Lisäksi jäsenmäärät ovat vähentyneet myös Hollannissa ja Saksassa. Nykyihmiset ovat ennemmin projektiihmisiä, eivät halua sitoutua moniksi vuosiksi kuten me aiemmat Teresat. Kiireinen elämänrytmi vie aikaa ja voimia muualle.

Kirkkoherrojen ja moderaattorien tilanne on myös muuttunut vuosien saatossa, nykyisin hallinnon tehtävät vievät yhä enemmän aikaa ja seurakunnissa on monia erillisiä ryhmiä, eri kansallisuuksia ja heillä omia haasteitaan, joten kirkkoherroille ei jää kovin paljoa aikaa yhdelle yksittäiselle yhdistykselle.

Joka tapauksessa olemme todella kiitollisia kaikille meitä viimeisten 30 vuoden aikana luotsanneille kirkkoherroille, jotka ovat toimineet Teresojen moderaattoreina! He ovat omalta osaltaan jatkaneet Teresojen toimintaa, kannustaneet, auttaneet ja vieneet toimintaa eteenpäin.

Tässä yhteydessä minulla on vielä kerran myös tilaisuus kiittää kaikkia Teresojen entisiä puheenjohtajia, johtokunnan jäseniä ja kaikkia aktiivi-Teresoja sekä meitä kaikella tavoin tukeneita ihmisiä. Kiitos näistä monista vuosista kuuluu ehdottomasti teille, ilman teitä ei yhdistys olisi jatkanut näitä 65 vuotta. Kiitos.

Kiitos haastattelusta ja kaikesta työstä, jota Teresat ovat pyyteettömästi tehneet kirkon hyväksi.

Marko Tervaportti

Kuvat Teresojen arkistosta.

Pyhä isä

Paavi Franciscus:
"Kaikki oli heille yhteistä"

(Ap.t. 4:32)

KATEKEESI

Yleisaudienssin katekeesissaan 21.8.2019 paavi Franciscus muistutti, että kristillinen solidaarisuus on välttämätön ilmaus siitä, mitä kirkko itse on.

Kristillinen yhteisö syntyy Pyhän Hengen ylitsevuotavasta vuodattamisesta, ja kasvaa hapatteen avulla, sen hapatteen, että veljet ja sisaret jakavat kaiken keskenään Kristuksessa. Solidaarisuuden dynamiikka rakentaa kirkkoa Jumalan perheenä. Siinä keskeistä on kokemus *koinoniasta.* Mitä tuo sana tarkoittaa? Se on kreikkaa ja tarkoittaa "yhteyttä", sitä, että jokin on yhteistä, sitä, että olemme yhteisö emmekä eristäytyneitä. Tämä on ensimmäisen kristillisen yhteisön kokemus: yhteisyys, jakaminen, osallistuminen eikä eristäytyminen. Alkukirkossa tämä *koinonia,* tämä yhteisö viittaa ennen kaikkea osallisuuteen Kristuksen ruumiista ja verestä. Siksi puhutaan "kommuunion" (sana merkitsee "yhteyttä") vastaanottamisesta: kommuunion vastaanottaessamme tulemme yhteyteen Jeesuksen kanssa ja yhteys Jeesuksen kanssa johtaa meidät yhteyteen veljiemme ja sisartemme kanssa. Tämä Kristuksen ruumiin ja veren kommuunio pyhässä messussa muuttuu veljelliseksi yhteydeksi ja se ilmenee myös siinä, mikä meille on kaikkein vaikeinta: omaisuuden jakamisena ja rahan keräämisenä Jerusalemin äitikirkon (vrt. Room. 12:13; 2. Kor. 8-9) ja muiden kirkkojen auttamiseksi. Jos haluatte tietää, oletteko hyviä kristittyjä, teidän on rukoiltava, otettava vastaan kommuunio ja parannuksen sakramentti. Mutta merkki sydämesi kääntymyksestä on se, että kääntymys ulottuu lompakkoosi, että se koskettaa omaa etuasi. Siitä näemme, olemmeko anteliaita toisia kohtaan, autammeko heikompia ja köyhempiä. Kun kääntymys ulottuu siihen saakka, voit olla varma siitä, että se on aitoa kääntymystä. Pelkiksi sanoiksi jäävä kääntymys ei ole aitoa.

Eukaristinen elämä, rukoukset, apostolien julistus ja yhteyden kokemus (vrt. Ap.t. 2:42) tekevät uskovista suuren ihmisjoukon, jolla – kuten Apostolien teoissa sanotaan – on "yksi sydän ja yksi sielu" ja jotka eivät pidä omanaan sitä, minkä omistavat, vaan kaikki on heille yhteistä (vrt. Ap.t. 4:32). Tuo voimakas elämän esikuva auttaa meitä olemaan anteliaita eikä kitsaita. Siksi Apostolien teoissa sanotaan: "Kukaan ei kärsinyt

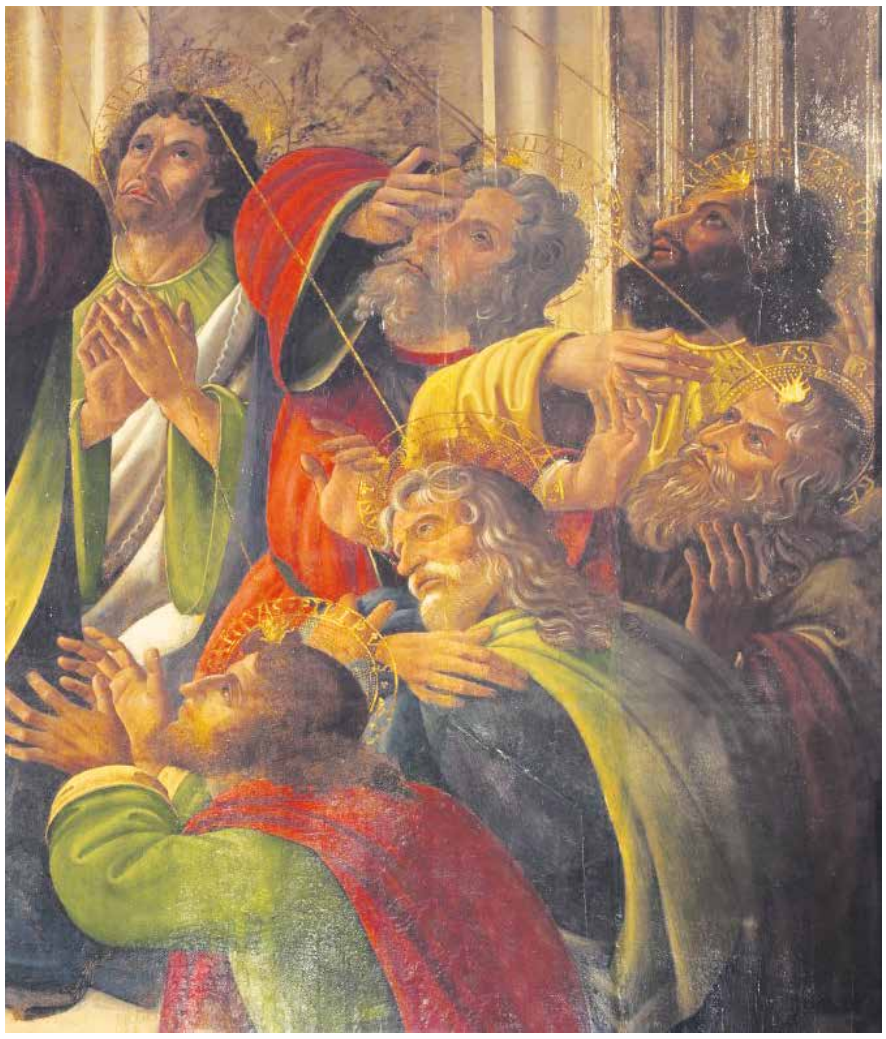

Maalaus: Alessandro Filipepi Botticelli, 1500-luku.

puutetta. Ne, jotka omistivat tilan tai talon, myivät sen ja luovuttivat kauppasumman apostolien haltuun, ja näiltä jokainen sai rahaa tarpeensa mukaan" (Ap.t. 4:34-35). Kirkossa on aina ollut kristittyjä, jotka toteuttavat tätä: luopuvat siitä, mitä heillä on liikaa ja mikä ei ole välttämätöntä, antaakseen sen niille, jotka sitä tarvitsevat. Eivätkä vain rahaa, vaan myös aikaa. Kuinka monet kristityt – esimerkiksi täällä Italiassa – tekevätkään vapaaehtoistyötä! Se on kaunista. Se on kommuuniota, aikani jakamista toisten kanssa auttaakseni tarvitsevia. Vapaaehtoistyö, avustustyö, sairaiden luona käyminen: meidän on aina jaettava toisten kanssa eikä etsittävä vain omaa etuamme.

Yhteydestä, koinoniasta, tulee tällä tavoin uudenlainen suhde Herran opetuslasten kesken. Kristityt kokevat uuden tavan olla toistensa kanssa ja suhtautua toisiinsa. Se on erityinen kristillinen tapa siinä määrin, että pakanat huomauttivat kristittyjä nähdessään: "Katsokaa kuinka he rakastavat toisiaan!" Rakkaus oli tuo tapa. Mutta ei sanoiksi jäävä eikä teeskennelty rakkaus, vaan teoilla osoitettu rakkaus, toinen toisensa auttaminen, konkreettinen rakkaus. Side Kristukseen luo siteen myös veljien ja sisarten kesken, ja se ilmenee myös aineellisten hyvyyksien jakamisena. Tämä tapa olla yhdessä ja rakastaa toinen toisiaan ulottuu lompakkoon saakka, siihen saakka, että luopuu rahan kahleesta antaakseen rahansa toisille, toimien omaa etua vastaan. Kristuksen ruumiin jäsenyys asettaa uskovat vastuuseen toinen toisistaan. Se, että uskomme Jeesukseen, tekee meidät vastuullisiksi toisistamme. "Katsokaas tuon ihmisen ongelmia: minä en välitä, ne ovat hänen ongelmiaan" – ei. Kristittyjen kesken me emme voi sanoa: "Voi raukkaa, hänellä on ongelmia kotona, hänellä on perheongelmia." Ei: minun on rukoiltava, oltava hänen lähellään, en saa olla välinpitämätön. Sitä on kristittynä oleminen. Siksi vahvat tukevat heikkoja (vrt. Room. 15:1), eikä kukaan koe nöyryyttävää, inhimillistä arvokkuutta tuhoavaa puutetta, koska he elävät tällaisessa yhteisössä: heillä on yksi sydän. He rakastavat toisiaan. Tämä on merkki: konkreettinen rakkaus.

Jaakob, Pietari ja Johannes, kolme apostolia, jotka olivat Jerusalemin seurakunnan "pylväitä", päättivät yhdessä, että Paavali ja Barnabas julistaisivat evankeliumia pakanoille, he itse taas juutalaisille, ja he pyysivät Paavalilta ja Barnabakselta vain yhden ehdon noudattamista: he eivät saa unohtaa köyhiä, heidän on muistettava köyhiä (vrt. Gal. 2:9-10). Ei vain aineellisesti köyhiä, vaan myös hengellisesti köyhiä, ihmisiä, joilla on ongelmia ja jotka tarvitsevat läheisyyttämme. Kristitty lähtee aina liikkeelle itsestään, omasta sydämestään, ja lähestyy toisia niin kuin Jeesus on lähestynyt meitä. Sellainen oli ensimmäinen kristillinen yhteisö.

Konkreettisen esimerkin omaisuuden jakamisesta näemme Barnabaksen todistuksesta: hän omisti pellon, myi sen ja toi rahat apostolien jaettavaksi (vrt. Ap.t. 4:36-37). Mutta hänen myönteisen esimerkkinsä ohella näemme myös murheellisen kielteisen esimerkin: Ananias ja hänen vaimonsa Safira myivät maatilan, mutta päättivät antaa vain osan kauppahinnasta apostoleille ja panivat loput syrjään itseään varten (vrt. Ap.t. 5:1-2). Tuo petos mursi pyyteettömän ja tyynen jakamisen ketjun. Seuraukset olivat traagisia ja kohtalokkaita (Ap.t. 5:5, 10). Apostoli Pietari paljasti Ananiaan ja hänen vaimonsa huijauksen ja sanoi: "Miksi olet antanut sydämesi Saatanan valtaan? Miksi yritit pettää Pyhää Henkeä ja jättää maatilan hinnasta osan itsellesi?... Et sinä ole valehdellut ihmisille, vaan Jumalalle" (Ap.t. 5:3-4). Voisimme sanoa, että Ananias valehteli Jumalalle, koska oli omassatunnossaan eristäytynyt ja tekopyhä, koska hänen kuulumisensa kirkkoon oli "sopimusneuvoteltua", osittaista ja opportunistista. Tämän kristillisen yhteisön, tämän kristillisen rakkauden pahin vihollinen on tekopyhyys, se, että teeskentelemme rakastavamme, mutta etsimme vain omaa etuamme.

Se, että emme onnistu jakamaan vilpittömästi, rakastamaan vilpittömästi, tarkoittaa tekopyhyyden ruokkimista, totuudesta etääntymistä, itsekkyyttä, yhteyden tulen sammuttamista ja päätymistä sisäisen kuoleman kylmyyteen. Se, joka niin toimii, on kuin kirkossa kulkeva turisti. Kirkossa on paljon turisteja, jotka ovat aina läpikulkumatkalla, mutta eivät tule kirkkoon sisälle. Se on hengellistä turismia, joka saa heidät luulemaan olevansa kristittyjä, vaikka he ovatkin pelkkiä katakombeissa kierteleviä turisteja. Meidän ei pidä olla kirkossa turisteja, vaan toistemme veljiä ja sisaria. Elämä, joka pyrkii vain voiton tavoitteluun ja hyötymään tilanteista toisten vahingoksi, aiheuttaa väistämättä sisäisen kuoleman. Kuinka monet ihmiset väittävätkään olevansa lähellä kirkkoa ja pappien ja piispojen ystäviä, vaikka etsivät vain omaa etuaan. Tuollainen tekopyhyys tuhoaa kirkkoa!

Herra – ja tätä pyydän meille kaikille – vuodattakoon yllemme rakkautensa Hengen, joka voittaa kaiken tekopyhyyden ja saa aikaan totuuden, joka ruokkii kristillistä solidaarisuutta. Se ei ole mitään sosiaaliaputyötä, vaan välttämätön ilmaus siitä, mitä kirkko olemukseltaan on: kirkko on kaikkien ihmisten, erityisesti köyhimpien ihmisten hellä äiti.

Franciscus

På svenska

Vårt ansvar för vår kyrka – böner för unga och äldre

I familjens omfattande bibliotek ute på landet hittade jag en liten böneskrift. På pärmen är en kopia av Andrej Rubljovs världsberömda treenighetsikon. Den lilla skriften pryds av ytterligare två ikonkopior nämligen Herrens svettduk och en Maria-ikon.

Själva skriften gjord av en okänd författare består av böner: morgon- och aftonbön samt bordsbön. Den omfattar även böner för fastetiden, böner för den kristnas villighet att lida, böner till den Helige Anden, böner för nattvarden och slutligen böner till Jungfru Maria.

Jag skulle vilja dela med vissa av dessa böner som jag tror hjälper en i att leva ett kristet liv. Med tanke på den svåra tid som vår kyrka i Finland genomgår tycker jag att denna bön är på plats. Bönen är också lämplig med tanke på det lidande som vi alla genomgår, ofta dagligen, på vägen till himmelen.

Herre, allsmäktige Gud, din älskade och välsignade Tjänares Jesu Kristi Fader, genom vilken vi har kommit till kunskap om dig, du änglarnas och kraftternas, du hela skapelsens, alla rättfärdigas Gud, som har givit liv åt alla, jag prisar dig för att du låtit mig få leva till denna dag och denna stund och för att du låtit mig få gemenskap med dina martyrer och låtit mig dricka ur Kristi kalk till Uppståndelse och evigt liv för kropp och själ i den heliga Andens oförgänglighet.

Låt mig idag få nåd inför ditt ansikte och tag emot mig som ett välbehagligt offer, du som har berett mig och som uppfyller dina löften, du trofaste och sanne Gud.

Därför lovar och prisar jag dig och ärar dig genom vår evige himmelske översteprast, Jesus Kristus, din älskade tjänare. Genom honom skall allting prisa dig och den Helige Ande, nu och i evighet. Amen.

Vår kyrka i Finland står inför stora utmaningar och förändringar – både ekonomiska såväl pastorala. Vi är en alltmer kulturellt diversifierad kyrka. Detta borde ses som en rikedom och styrka. Vårt prästerskap är också mångkulturellt och kommer med sina traditioner och värderingar till oss.

Det gäller för oss alla att solidariskt verka tillsammans för att komma över denna utmanande och i många fall svåra tid. Vi bör alla stöda och be för dem som nu har ansvar att styra oss. Stiftets administrator, fader Marco Pasinato och hans medhjälpare behöver våra böner och vårt stöd. Vi skall inte vara med om att riva det som de försöker bygga upp.

Det är i alla fall så att vi är kyrkan. Det är inte bara prästerskapet, systrarna och bröderna utan vi alla. De som i vrede eller oförstånd i kyrkans kristider väljer att skriva sig ut eller lämnat kyrkan skall snabbt söka sig tillbaka till vår kyrkliga gemenskap.

Det är under svåra tider som trofasthet och tro mäts. De goda ekonomiska tiderna är förbi och vi måste hitta nya sätt att arbeta och föra den sanna katolska tron vidare. Vi är alla exempel för våra närmaste och hela vår omgivning. Vi får inte gå i den ondes sak. Det är ju han som alltid sprider osams och splittring. Vi får inte vara hans medhjälpare. Somliga har sökt en mening till och med i häxeri och hedendom. Då har djävulen vunnit. Vi får inte vara med om detta. Vi är kyrkan och de heligas gemenskap.

Martyrerna gav och ger sina liv för kyrkan. Vi får inte glömma deras uppoffring. Såsom många påvar i vår tid sagt – var inte rädda. Och vi behöver inte vara rädda för Gud har stiftat sin heliga kyrka och den går inte under.

Jan-Peter Paul

KATT & FIDES ovat Helsingin kirjamessuilla
24.-27.10.2019 osastolla 6s48 – Tervetuloa!

Church Teaching –
an English-language study group

Would you like to become more familiar with the basic teaching of the Catholic Church? A study group of English-speaking people meets twice a month at the **Studium Catholicum, Ritarikatu 3 b A 4**, Helsinki. The study group is open to all those who are interested.

The next meetings at the Studium

- **Monday September 2nd at 18.30**
- **Monday September 16th at 18.30**
- **Monday October 14th at 18.30**

Contact person: Diana Kaley, 040 7235703, diana.kaley@studium.fi . Moderator of the group: br Marie-Augustin Laurent- Huyghes-Beaufond OP.

Urkumusiikin
juhlaa katedraalissa

Urkureita läheltä ja kaukaa

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa **torstaina** klo **18.00**.

3.10.2019 MARKO PITKÄNIEMI (Helsinki)

Societas Sancti Gregorii Magni
gregoriusyhdistys.wordpress.com

GREGORIAANINEN MESSU
Pyhän Henrikin katedraalissa
Sunnuntaina 6.10.2019 klo 13.00
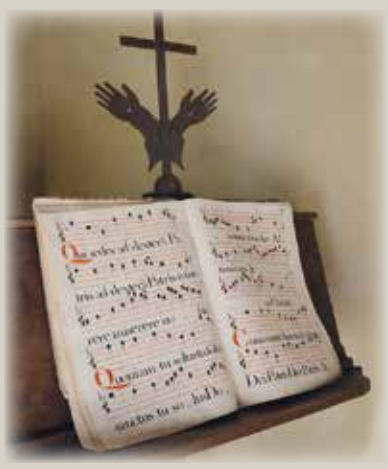
Gregorius-yhdistyksen järjestämiä tridentiinisiä tai joskus "gregoriaanisia" messuja vietetään Pyhän Henrikin katedraalissa normaalisti aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 13.00 (ei kesäkuukausina).

A Tridentine or sometimes a "Gregorian" Mass in Latin is usually celebrated in St. Henry's Cathedral on the first Sunday of the month at 13.00 (not during summer).

Caritas-kuulumiset

Nytt-News

Ystävyyden kahvila

Ystävyyden kahvilat jatkuvat keskiviikkoisin klo 15-17 Caritaksen toimistolla (Kuusitie 6, Helsinki). Syksyn tapaamiset ovat 11.9., 9.10., 13.11. ja 11.12. Ystävyyden kahvila on kaikille avoin kohtauspaikka. Luvassa lämminhenkistä keskustelua ja yhdessäoloa kahvin, teen sekä voileipien äärellä. Tervetuloa!

Paikalla on Caritaksen vapaaehtoinen sosiaalityöntekijä Hannele Liukkonen. Hannelelta voit myös varata henkilökohtaisen keskusteluajan, jos sinulla on sosiaaliturvaan tai elämänhallintaan liittyviä kysymyksiä tai haluat jutella elämäntilanteestasi. Hannelen puhelinnumero on 040 256 6275 ja sähköposti hannele.liukkonen@caritas.fi.

Ryhmä työttömille nuorille vanhemmille

DUUNI -hanke tukee nuoria vanhempia löytämään työ- tai opiskelupaikan. Ryhmät on tarkoitettu nuorille pienten lasten äideille ja isille, jotka ovat työttömiä tai vailla koulutusta. Tapaamisajat sovitaan yhdessä ryhmäläisten kanssa.

Lisätietoa ja ilmoittautuminen: hannele.liukkonen@caritas.fi, 040 256 6275.

Support group for unemployed young parents

Welcome to DUUNI-group at Caritas! The group is meant for young mothers and fathers who are unemployed or without education. The group offers support on how to return to studies or to find employment. The schedule of meetings will be agreed upon with the participants.

Poikia Henrikin seurakunnan järjestämällä lastenleirillä Markkulassa. ”Kivointa leirillä oli aarteenetsintä ja uiminen. Sain myös uusia kavereita. Isoset opettivat meille uusia temppuja trampoliinilla”, kertoo leirille osallistunut 8-vuotias Joonatan. Caritas kiittää lämpimästi kesäleirikampanjaamme osallistuneita. Lahjoituksilla tuimme 29 lapsen ja nuoren osallistumista katolisille kesäleireille sekä nuorten Christus vivit! -mökkiviikonloppua.

More information and registration: hannele.liukkonen@caritas.fi, 040 256 6275.

Mukaan YoungCaritas -toimintaan?

YoungCaritas -toiminnassa nuoret tekevät hyvää yhdessä. Tulevana syksynä mm. jaamme hävikkiruokaa tarvitseville ja vierailemme palvelutaloissa avustamassa ikääntyneitä asiakkaita ulkoilussa ja seurustelemassa heidän kanssaan. Katso lisätietoja osoitteesta www.caritas.fi/youngcaritas, Facebook-ryhmästä YoungCaritas Finland tai Instagram-tililtä youngcaritasfin tai ilmoita yhteystietosi osoitteeseen laura.jarvilehto@caritas.fi, niin pidämme sinut ajan tasalla.

Muita tulevia tapahtumia:

14.9. klo 11-16 Caritas esittäytyy Tampereen Mahdollisuuksien torilla Väinö Linnan aukiolla
23.10. klo 13-16 Ekumeenisen vastuuviikon Oikeus työhön -tapahtuma Diakissa
26.10. Caritas esittäytyy Espoon Mahdollisuuksien torilla kauppakeskus Iso Omenassa
17.11. klo 10-14.30 Marrasmarkkinat Henrikin katedraalin seurakuntasalissa
1.12. klo 10-14.30 Adventtimyyjäiset Marian kirkon seurakuntasalissa

Lisätietoja / In English / på svenska: www.caritas.fi

Olipa kerran Rekolan kappeli

Viikolla 33 ilmestyi Helsingin Sanomien Vantaa-liitteessä toimittaja Jonna Hovi-Horkanin Vantaan historiaan liittyvä artikkeli, jossa oli aiheena Rekolan katolinen kappeli (Myllyjärven ekumeenisen keskuksen edelläkävijä) ja isä Robert de Caluwé. Toimittaja soitti minulle, koska taidan olla niitä harvoja, joilla paikka on vielä omassa muistissa.

Kerroin mitä muistin ja tiesin, ja selvittelin samalla kirkkomme riitus-organisaatiota. Kun puheeksi tuli kirkkokielen asia, en todellakaan sanonut, että isä Robert de Caluwé ”saarnasi kirkkoslaaviksi”, kuten toimittaja väittää minun sanoneen! Huomasin kyllä, miten oudolla elämänalueella toimittaja nyt oli, ja harmittelen, etten tullut pyytäneeksi tekstiä tarkistettavaksi. Sinänsä tuollainen artikkeli oli tervetullut, ja saattaisi Rekolan kappelin muistelu olla paikallaan tämän meidänkin aviisimme sivuilla.

Kuvassa isä Robert de Caluwé viettää liturgiaa Myllyjärven ekumeenisen keskuksen kappelissa vuonna 2003. Kappeli on nykyään suljettu, eikä siellä vietetä liturgioita.

Ohessa HS:n toimittajalle kirjoittamani kirje – koska sitä tuskin nähdään HS:n sivuilla:

”Toimittaja Jonna Hovi-Horkanille

Kiitän lähettämästäsi lehdestä (Rekolan kappeli), mutta pahoittelen sitä, että olet pannut suuhuni replikin, jota suustani ei ole tullut. En ole sanonut, että Robert de Caluwé saarnasi messussa kirkkoslaaviksi, ”joten emme paljon ymmärtäneet siitä”. Olisipa ollut minulta perin tyhmästi sanottu; tokihan tunnen kirkon käytännöt, kun olen pienestä pitäen ollut kirkon aktiivinen jäsen. Meillä Henrikinkirkossakin, kuten kaikkialla muissakin kirkoissamme, latinankielisen liturgian aikaan saarna oli kansankielellä.”

Lisäselvitys: Sanoin myös, että bysanttilainen liturgia (tässä = messu, ei ”kirkonmenot”) on sama kuin ortodoksinen, ei siis vain sisällä ”vaikuteita ortodoksisuudesta”. Vaikeahan tietenkin on tällaisista asioista kirjoittaa sellaisen, jolle ne ovat vierasta aluetta, terminologiasta alkaen.

Rauni Vornanen

Ilmoitukset

ORDO SANCTISSIMI SALVATORIS
Birgittalaissisaret
Pyhimmän Vapahtajan sääntökunta

RETRETTI

BIRGITTALAISLUOSTARISSA LOKAKUUSSA

Ursininkatu 15 A, Turku

Birgittalaisjärjestön maallikko-oblaatit ja birgittalaissisaret järjestävät kaikille avoimen retretin perjantaista sunnuntaihin
11.10. kello 17.00 – 13.10.2019 kello 13.00

Retretin johtaa **isä Marco Pasinato**
Aihe ***"Ykseyden haaste: kirkko apostolien teoissa"***

Ilmoittautumiset birgittalaissisarille puhelin: 02-2501 910 tai e-mail: birgitta.turku@kolumbus.fi. Retrettimaksu 110 euroa, sisältää majoituksen ja ateriat. Mahdolliset ruokaan liittyvät rajoitukset ilmoittautumisen yhteydessä.

Tervetuloa!

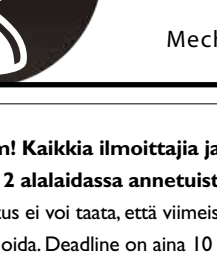

Pyhiinvaellus Hattulaan

Hattulan keskiaikaisessa Pyhän Ristin kirkossa vietetään **lauantaina 14. syyskuuta** 2019 katolinen Pyhän ristin kunnioittamisen ja kantamisen hartaus.

Pyhiinvaellus alkaa messulla Pyhän Henrikin katedraalissa klo 9.30 ja bussi Hattulaan lähtee messun jälkeen kirkon edestä.

Hartaus alkaa Hattulassa klo 12.30. Hartauden jälkeen Hattulan ev.lut. srk tarjoaa meille kahvit. Takaisin Helsingissä ollaan noin klo 16.

Edestakainen matka maksaa 25 €, ja se maksetaan bussissa. Ilmoittautuminen Pyhän Henrikin pappilaan puh. 09-637853.

Pyhiinvaelluksen järjestävät Maallikkodominikaanit ja Academicum Catholicum.

STUDIUMIN SYKSY 2019

Studium Culture Night

Ketkä loistavat poissaolollaan Danten Divina Commediassa?

with Enrico Garavelli
Thursday, September 26th, 2019 at 19.00–21.00
Studium Catholicum, Angelicum Hall, Ritarikatu 3, 00170 Helsinki

Studium Candle Night

Talk & Candle workshop

Welcome to hear about meaning and use of candles in liturgy, from ancient times to our days. Learn to make new candles from recycled material, from rests of old candles.
Friday, october 11th at 17.00–21.00
Studium Catholicum, Ritarikatu 3
Registration by Sept 28th
lucia.indren@studium.fi
(Note! Places are limited)

Studium Catholicum
Ritarikatu 3A, 00170 HELSINKI
www.studium.fi

ACADEMICUM CATHOLICUMIN SYKSYN 2019 LUENNOT

ACADEMICUM CATHOLICUMS FÖRELÄSNINGAR HÖSTEN 2019

TO 19.9.
Joonas Konstig
Vuosi (jos toinenkin) herrasmiehenä

TO 21.11.
Messu AC:n vainajien muistoksi klo 18
Mässa för AC:s avlidna medlemmar kl. 18
Katarina Finnilä
Beteendevetenskapligt stöd för kyrkans syn på kön och sexualitet

Luennot pidetään Studium Catholicumin tiloissa (Ritarikatu 3 A, 2 krs.) torstaisin klo 19. Luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu.
Föreläsningarna hålls på Studium Catholicum (Riddaregatan 3 A, 2. vån), på torsdagskvällar kl 19. Efteråt bjuds det på kaffe.

Luennot ovat kaikille avoimia. Lämpimästi tervetuloa!
Föreläsningarna är öppna för alla. Varmt välkomna!

TO 17.10.
Ville Mäkipelto
Teologi tubettajana – kokemuksia uskonnosta somessa

TO 19.12.
Esa Hyvönen
Mitä kuuluu helluntailaisille?

Academicum Catholicumin jäseneksi voi liittyä maksamalla vuosittaisen 10 € suuruisen jäsenmaksun tilillemme FI61 2001 2000 5130 60.
Viestikenttään nimi + sähköpostiosoite.

Du kan gå med i Academicum Catholicum genom att betala en årlig medlemsavgift på € 10 till vårt konto FI61 2001 2000 5130 60.
I meddelandefältet, namn + e-postadress

www.academicumcatholicum.blogspot.com

Johdantokurssi 2019-2020 Helsingissä

Pyhän Henrikin kirkon seurakuntasalissa klo 18.30–

USKONTUNNUSTUS

2.9.2019 Johdanto kurssiin (isä Jean Claude Kabeza)
16.9.2019 Pyhä Kolminaisuus (veli Gabriel Salmela OP) (KKK 185-412; KOM 33-78)
30.9.2019 Jeesus Kristus (isä Raimo Goyarrola) (KKK 422-679; KOM 79-135)
14.10.2019 Kirkko (isä Federico Spanò) (KKK 748-972; KOM 147-193; *Lumen Gentium*)
28.10.2019 Jumalan ilmoitus: traditio, Raamattu ja opetusvirka (emerituspiispa Teemu Sippo SCJ) (KKK 6-32)

KRISTILLISEN SALAISUUDEN VIETTO

11.11.2019 Johdanto sakramentteihin ja liturgiaan (isä Rafal Czernia SCJ) (KKK 1066-1211; KOM 218-249)
25.11.2019 Kaste (isä Oskari Juurikkala) (KKK 1212-1284; KOM 250-264)
9.12.2019 Vahvistuksen sakramentti (isä Joosef Dang) (KKK 1285-1321; KOM 265-270)
13.1.2020 Eukaristia I (isä Jean Claude Kabeza) (KKK 1322-1344; KOM 271-276)
27.1.2020 Eukaristia II (isä Rafal Czernia) (KKK 1345-1419; KOM 277-294)
10.2.2020 Rippi (isä Ryszard Mis SCJ) (KKK 1420-1498; KOM 295-312)
24.2.2020 Sairaiden voitelu (isä Marie-Augustin Laurent-Huyghues-Beaufond OP) (KKK 1499-1532; KOM 313-320)
9.3.2020 Avioliitto (isä Manuel Prado) (KKK 1601-1666; KOM 337-350)
23.3.2020 Pappeus (veli Gabriel Salmela OP) (KKK 1533-1600; 321-336; *Presbyterorum Ordinis*)

ELÄMÄ KRISTUKSESSA

6.4.2020 Johdanto moraaliopetukseen I (isä Marco Pasinato) (KKK 1691-1896; KOM 357-404; *Veritatis Splendor*)
20.4.2020 Johdanto moraaliopetukseen II (isä Raimo Goyarrola) (KKK 1897-2051; KOM 405-433; *Veritatis Splendor*)
4.5.2020 Käskyt I (isä Oskari Juurikkala) (KKK 2052-2330; KOM 434-486)
18.5.2020 Käskyt II (isä Ryszard Mis SCJ) (KKK 2331-2557; KOM 487-533)

RUKOUS KRISTILLISESSÄ ELÄMÄSSÄ

1.6.2020 Johdanto rukoukseen, kirkkovuosi ja hartauksia (isä Jean Claude Kabeza) (KKK 2558-2865; KOM 534-598)
15.6.2020 Neitsyt Maria ja pyhät (Tuula Luoma) *(Lumen Gentium)*
17.8.2020 Sääntökunnat ja kongregaatiot (sisar Barbara Ogieniewska USJK) *(Perfectae Caritatis)*
31.8.2020 Eläminen kirkon yhteydessä (Marko Tervaportti)

KIRKKOONOTTO: ilmoitetaan myöhemmin.

Tervetuloa!
Ei ennakkoilmoittautumista

KKK: Katolisen kirkon katekismus
KOM: Katekismuksen kompendium
Lumen Gentium: Kirkosta (Vatikaanin II kirkolliskokous)
Presbyterorum Ordinis: Pappien palvelutehtävästä ja elämästä (Vat. II)
Veritatis Splendor: Totuuden loiste (Johannes Paavali II, kiertokirje)
Perfectae Caritatis: Sääntökuntaelämästä (Vat. II)

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, *Contact*: Markus Mäkelä 044-5021206.

katolinenkirjakauppa.net

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO
Caritas Seurakuntapalvelu - Helsinki
09 628 398
Mechelininkatu 32, Taivallahden kasarmirakennus
www.toolonhautaustoimisto.fi

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline).
Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää. FIDES

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 7.9.–13.10.

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

• La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe 17.30 sekä ennen sunnuntain messuja ja sopimuksen mukaan.
• *Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri. 17.30, as well as before Masses on Sunday and by appointment.*

7.9. la 10.00-12.45 ensikommuunio-opetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 10.30-13.00 lastenkerho, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu
9.9. ma 18.30 kirjallisuuspiiri
14.9. la 10.45-13.00 vahvistusopetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
15.9. su Pyhän Henrikin katedraalin vihkiminen: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
21.9. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
22.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu , 12.30 messu italiaksi//Messa in italiano, 18.00 iltamessu
23.9. ma 18.30 jatkokurssi
28.9. la 10.45-13.00 vahvistusopetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
29.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 16.00 messu tagalogiksi/Misa sa Wikang Tagalog, 18.00 iltamessu
30.9. ma 18.30 johdantokurssi
5.10. la 10-12.45 ensikommuunio-opetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
6.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.00 gregoriaaninen messu, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 18.00 iltamessu
12.10. la 10.45-13.00 vahvistusopetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
13.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.15 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 18.00 iltamessu

DIASPORA
Porvoo (ort. kirkko, Tattarinmalmi): 15.9. su 15.00
Tapanila (Veljestentie 6, Helsinki): 8.9., 15.9., 29.9., 13.10. su 11.15

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

• La 9.30 messu suomeksi, 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 (1. su ruotsi, 2. su perhemessu suomeksi, 3. su vietnami, 4. su perhemessu suomeksi, 5. su saksa), 13.00 messu englanniksi, 14.30 messu tagalogiksi (2. ja 4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe 8.00 messu suomeksi tai englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 17.15-17.50 adoraatio, 18.00 iltamessu. Rippitilaisuus ma, ti, ke, to, pe, la 16.45–17.05, su 9.30-9.50 ja 17.30–17.50. Seurakunnan kanslia avoinna sopimuksen mukaan.
• *Sat. 9.30 Mass in Finnish, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass in Finnish, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass in Finnish, 5th Sun. German), 13.00 Mass in English, 14.30 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sun.), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri. 8.00 Mass in Finnish or English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 17.15-17.50 Adoration, 18.00 Mass in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri., Sat. 16.45-17.05, Sun. 9.30-9.50 and 17.30-17.50. Parish office open by appointment.*

8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
15.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
21.9. la 9.30 messu suomeksi, 10.00-13.00 ensikommuunio-opetus Englantilaisessa koulussa, 15.00-18.00 vahvistusopetus seurakuntasalissa, 18.00 messu suomeksi
22.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 14.30 messu tagalogiksi/Misa sa Wikang Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
28.9. la 9.30 messu suomeksi, 9.30-15.30 raamattukonferenssi englanniksi/One day Bible Conference, 18.00 messu suomeksi
29.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
2.10. ke 8.00 messu suomeksi, 14.00 messu suomeksi ja Maria-klubi, 17.15 adoraatio, 18.00 messu suomeksi
4.10. pe 8.00 messu suomeksi, 17.15 adoraatio, 18.00 messu suomeksi, 18.45-24.00 adoraatio
6.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi ja vahvistuksen sakramentti, 11.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
13.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 14.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA
Espoo (Olarin kappeli, Kuunkehrä 4): 6.10., 3.11., 1.12., 5.1., 2.2., 1.3., 5.4,. 3.5. su 16.00
Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 28.9., 26.10., 23.11., 28.12., 25.1., 22.2., 28.3., 25.4. la 16.00, 23.5. la 17.00 (Huom.! poikkeuksellinen aika)
Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkullantie 26): 14.9., 12.10., 9.11., 14.12., 11.1., 8.2., 14.3., 4.4., 9.5. la 14.00
Nummi-Pusula (yksityinen kappeli, Sitarlantie 448): 21.9., 19.10., 16.11., 21.12., 18.1., 15.2., 21.3., 18.4., 16.5. la 16.00

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

• Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. su: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
13.9. pe 18.00 messu Porissa
14.9. la Huom.! ei messua klo 7.30, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland, 16.00 piispanmessu
15.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Misa sa Wikang Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
21.9. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu
22.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
28.9. la 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland
29.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
5.10. la 16.00 messu Naantalissa
6.10. su seurakuntamme nimikkojuhla: 9.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
12.10. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland
13.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 21.9., 12.10. la 9.30

DIASPORA
Ahvenanmaa (ev.lut. kirkko, St.Mårtensgården, Hindersböle): 14.9., 28.9., 12.10., 26.10. la 10.00
Eurajoki (ev.lut. kirkko, Kukkapolku 2): 8.9., 22.9., 13.10., 27.10., 10.11. su 15.00
Pori (ort. kirkko, Maantiekatu 46): 13.9., 18.10. pe 18.00
Naantali (lisätietoja seurakunnasta): 5.10. la 16.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, 18.00 gregoriaaninen messu, ke 18.00 messu, to 18.00 adoraatio ja 18.30 messu, pe 7.00 messu sisarten kappelissa. La 10.00 messu (kerran kuussa perhemessu 12.15). Parannuksen sakramentti ma, ti, ke, to 17.30-17.55, la 9.30-10.55 ja su 10.00-10.25 tai sopimuksen mukaan.
• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' Chapel, 18.00 Gregorian Mass, Wed. 18.00 Mass, Thurs. 18.00 Adoration and 18.30 Mass, Fri. 7.00 Mass in Sisters' Chapel. Sat. 10.00 Mass (Family Mass in Finnish once a month at 12.15). Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs. 17.30-17.55, Sat. 9.30-10.55. and Sun. 10.00-10.25 or by appointment. For the latest updated program, see olavi.katolinen.fi.*

8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
15.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
21.9. la 9.00 lauantaikurssin alkuhartaus, 12.30 perhemessu
22.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
29.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 ruusukko, 11.00 päämessu, messun jälkeen tiedotustilaisuus seurakunnan tilasta ja hiippakunnan valmistelemasta myyntisuunnitelmasta
6.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
13.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

LAUANTAIKURSSI
21.9., 19.10., 16.11. la lo 9.00

JOHDANTOKURSSI
5.9., 19.9., 3.10., 17.10., 31.10., 14.11., 28.11., 12.12. to klo 17.00

Mahdollisista poikkeuksista ja lisäyksistä ilmoitetaan seurakunnan verkkosivuilla ja ilmoitustaululla.

TAMPERE

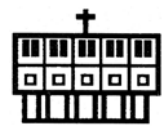

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 17.30 ruusukko englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, pe 18.00, to 7.30 messu. Ke 17.40 vesper, pe 17.15 adoraatio. La messuaika vaihtelee. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00, Thurs. 7.30 Mass. Wed. 17.40 Vespers, Fri. 17.15 Adoration. Sat. Mass time varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. See the Mass schedule for diaspora below.*

7.9. la 10.30 perhemessu, 11.00 lastenkerho
8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
11.9. ke 18.00 iltamessu, 18.30 raamattupiiri
14.9. la 8.00 aamumessu, 11.00 rippi ja harjoitus vahvistuksen sakramenttia varten
15.9. su seurakuntamme nimikkojuhla: 10.30 piispanmessu ja vahvistuksen sakramentti, 13.00 messu vietnamiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
18.9. ke 18.00 iltamessu, 18.30 informaatiokurssi
22.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 15.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.9. ti 14.00 messu, 14.30 seniorit, 18.00 messu, 18.30 naistenpiiri

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

25.9. ke 18.00 iltamessu, 18.30 Usko & elämä-sarja
28.9. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
29.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/ Mass in English
5.10. la 10.30 perhemessu, 11.00 lastenkerho
6.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 12.30 messu tagalogiksi/ Misa sa Wikang Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
9.10. ke 18.00 iltamessu, 18.30 raamattupiiri
13.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/ Mass in English

KATEKEESI 28.9. la klo 9.50

DIASPORA
Hämeenlinna (Huom.! seurakuntasali, Matti Alangon katu 11 A): 6.10., 3.11., 1.12. su 15.00 Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): 22.9., 13.10., 10.11., 8.12. su 16.00, Huom.! 26.12. to 16.00
Kristiinankaupunki (yksityiskodissa, lisätietoja seurakunnasta): syksyn ohjelma ilmoitetaan myöhemmin
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): 8.9., 22.9., 13.10., 27.10., 10.11., 24.11., 8.12., 22.12., 26.12. su 12.00
Seinäjoki (seurakuntasali, Lakeuden Risti, Ala-Kuljunkatu 1): 7.9., 26.10., 23.11., 21.12. la 18.00
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): klo 16.00: su 8.9., la 21.9., la 12.10., su 27.10., la 9.11., su 24.11., la 7.12., su 22.12., ke 25.12. Huom.! klo 17.00

KOUVOLA

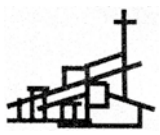

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-5444 110. Sähköposti ursula@katolinen.fi. Kotisivu ursula.katolinen.fi.

• Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu. Ti, ke, to ja pe 18.00 iltamessu. Pe 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Tues., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities.*

7.9. la 16.00 aattomessu Lahdessa (Huom.! Lahdessa ei tänään katekeesia)
8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.00 rippitilaisuus, 11.00 messu
11.9. ke 19.00 johdantokurssi seurakuntasalissa (1/8)
14.9. la 14.00 katekeesi Kotkassa, 16.00 aattomessu Kotkassa
15.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.00 rippitilaisuus, 11.00 messu
18.9. ke 19.00 johdantokurssi seurakuntasalissa (2/8)
21.9. la 14.00 katekeesi Lappeenrannassa, 16.00 aattomessu Lappeenrannassa
22.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.00 rippitilaisuus, 11.00 messu, 16.00 messu Lahdessa
25.9. ke 19.00 johdantokurssi seurakuntasalissa (3/8)
28.9. la 14.00 katekeesi Kouvolassa
29.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.00 rippitilaisuus, 11.00 messu
2.10. ke 19.00 johdantokurssi seurakuntasalissa (4/8)
5.10. la 14.00 katekeesi Lahdessa, 16.00 aattomessu Lahdessa
6.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.00 rippitilaisuus, 11.00 messu
9.10. ke 19.00 johdantokurssi seurakuntasalissa (5/8)
12.10. la 14.00 katekeesi Kotkassa, 16.00 aattomessu Kotkassa
13.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 rippitilaisuus, 11.00 messu

KATEKEESI
Kouvola (seurakuntasali): 28.9. la 14.00
Lahti (ort. kirkko, Harjukatu 5): 5.10. la 14.00
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 14.9., 12.10. la 14.00
Lappeenranta (ort.kirkko, Kristiinankatu 3): 21.9. la 14.00

DIASPORA
Lahti (ort. kirkko, Harjukatu 5): klo 16.00: la 7.9., su 22.9., la 5.10., su 20.10., la 2.11., su 17.11., la 7.12., su 22.12.
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 14.9., 12.10., 9.11., 14.12. la 16.00
Lappeenranta (ort.kirkko, Kristiinankatu 3): 21.9., 19.10., 16.11., 21.12. la 16.00

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh ja fax 08-347834. Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

• Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu, to 17.00 adoraatio ja messu. Ti, ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.00-18.00, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan. Messuja myös muissa kaupungeissa. (Katso alempana kohta "diaspora".)
• *Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish, Thurs. 17.00 adoration and Mass in Finnish. Tues., Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.00-18.00, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

18.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
15.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
22.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu ja vahvistuksen sakramentti, 17.30 messu Kajaanissa
29.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu
6.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
13.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

KATEKEESI
5.10. la 10.00 opetus kirkossa lapsille ensikommuuniota varten ja nuorille vahvistuksen sakramenttia varten

DIASPORA
Kajaani (Kirkkokatu 17): 22.9. su 17.30
Kemi (Lehtokatu 31):15.9., 20.10. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 6.10. su 17.00
Raahe (Brahenkatu 12): 27.10. su 17.00
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 8.9., 13.10. su 17.30

KUOPIO

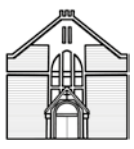

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio. Puh. 044-3657142, 0449744608. Sähköposti joosef@katolinen.fi. Kotisivu joosef.katolinen.fi.

• Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, pe 18.00 messu. Pe 17.30 adoraatio. (Ei adoraatiota juhlapyhinä.) La 19.00 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika su 10.30-10.50 ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 11.00 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri 17.30 Adoration. (No Adoration on Feast Days.) Sat. 19.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sun. 10.30-10.50 and by appointment.*

7.9. la 13.00 messu Savonlinnassa
8.9. su kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 11.00 päämessu
15.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 11.00 päämessu
22.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 11.00 päämessu
28.9. la 15.00 messu Mikkelissä
29.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 11.00 päämessu
5.10. la 13.00 messu Savonlinnassa
6.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 11.00 päämessu
13.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 11.00 päämessu

DIASPORA
Mikkeli (Lähemäen seurakuntatalo, Paukkulantie 27): 28.9. la 15.00
Savonlinna (Pikkukirkko, Olavinkatu 29): 7.9., 5.10. la 13.00
Joensuu (Kaislakatu 6): 8.9., 15.9., 22.9., 6.10., 13.10. su 10.00

Hiippakunnan kuuria

Piispantalo: Rehbinderintie 21, 00150 Helsinki, 09-6877460, hiippakunta@katolinen.fi. • **Taloustoimisto:** 050-4621522 (ma-pe 11-15), ekonomi@katolinen.fi.
• **Opetusosasto**: Kuusitie 6, 00270 Helsinki, 050-5440871, opetus@katolinen.fi.
Katolinen tiedotuskeskus: Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki, 09-6129470, info@katolinen.fi • **Julkaisuosasto:** katri.tenhunen@katolinen.fi • **Viestintäosasto:** marko.tervaportti@katolinen.fi.

Keskukset

Suomen Caritas

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 0400 911874. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Toimisto on avoinna klo 9-17 maanantaista torstaihin ja perjantaisin klo 9-15.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, fax 09 61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi • **Kirjasto** on avoinna maanantaina, tiistaina, keskiviikkona ja perjantaina 13-18, sekä torstaina 9.30-18 • **Messut** maanantaisin (englanniksi) ja perjantaisin (suomeksi) klo 12.00; tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 7.30 • **Holy Mass** at 12.00 on Mondays (in English) and Fridays (in Finnish); at 7.30 a.m. on Tuesdays, Wednesdays and Thursdays (in English). • www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

Kaikille avoimet ja ilmaiset luennot pidetään Studium Catholicumin tiloissa (Ritarikatu 3A, 3. krs) torstai-iltaisin klo 19.00. Ovet avautuvat klo 18.30, ja luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu. Sydämellisesti tervetuloa! • Föreläsningarna hålls på Studium Catholicum (Riddaregaran 3A, 3. vån.), på torsdagskvällar kl 19. Dörrarna öppnas kl 18:30. De kostnadsfria föreläsningarna är öppna för alla intresserade och efteråt bjuds det på kaffe. Varmt välkomna!

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä Turussa. Kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. Birgittalaisoblaatit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa moderaattorin, isä Toan Tri Nguyenin ja ylisisaren äiti M. Bernabé O.Sss:n johdolla. Yhteyshenkilö: Raija Markkula, e-mail: raija.markkula7@gmail.com, puhelin: 040 578 3024

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin and English in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: **24.9., 8.10., 22.10., 5.11., 19.11., 3.12. & 17.12**. • Afterwards, a nice get-together. Many other activities as well. More information: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot – OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Syksy 2019 – 71. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin, kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa. • **Syksyn 2019 ohjelma: 10.9.** San Damianon krusifiksi ikonimaalarin silmin / Hanna Olin • La-su **5.-6.10.** Rauman pyhän Franciscuksen päivä, lisätietoa kotisivulta. • **12.11.** Keskiajan piispat / Johannes Rein • **10.12.** Fransiskaanisen sääntökunnan organisoija paavi Gregorius IX / Heikki Suominen • Kokouksen jälkeen mahdollisuus iltamessuun klo 18 • Vastuuhenkilö: Marko Pitkäniemi OFS, puh. 046 6175314, sp: marko.pitkaniemi@katolinen.fi • Kotisivut: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Marko Tervaportti, mtervaportti@gmail.com. Moderaattori Anders Hamberg. • Messuista ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan: fb.me/gregoriusyhdistys.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot – SCJ

Moderaattori Peter Gebara SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilkka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilkka.bernard@hotmail.com

Jatkokurssi eli katolisen elämän täydennyskurssi

Kurssi on tarkoitettu kirkkoon juuri liittyneille, liittymistä harkitseville ja myös vanhoille katolilaisille, jotka kaipaavat pientä päivitystä uskoonsa. Kurssi-illat ovat maanantaisin kerran kuussa iltamessun jälkeen n. klo 18.30. • **21.10.** isä Oskari Juurikkala kertoo, mitä on apostolinen successio ja mitä se merkitsee juuri meille katolilaisille. • **18.11**. Henrikin kirkon urkuri Marko Pitkäniemi johdattaa meidät messun lauluihin. • **16.12.** Suomen Caritas esittäytyy - tekeekö Caritas muutakin kuin kerää adventti- ja paastouhrin?

Karmeliittamaallikot – OCDS

Ordo Carmelitarum Discalceatorum Saecularis • Vastuuhenkilö Heidi Tuorila-Kahanpää OCDS, gsm 050-3410248, email kahanpaa@ulc.jyu.fi. Postitusosoite Sepeteuksent. 19 B 00760 Helsinki. • www.sites.google.com/site/karmeliittamaallikot.

Kirjallisuuspiiri

kokoontuu seuraavina maanantaipäivinä klo 18 Henrikin seurakuntasalissa: • **9.9.** syksyn alku ja keskustelua tulevasta ohjelmasta. • **7.10.** Jhumpa Lahiri: Tämä siunattu koti. • **4.11.** Geraldine Brooks: Kirjan kansa. • **2.12.** Amos Oz: Juudas.

Maallikkodominikaanit – OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Pertti Ylinen OP, perttiy60@gmail.com, puh. 050 3042419. Kotisivu: maallikkodominikaanit.blogspot.fi.

Maria-klubi

Maria-klubi kokoontuu kuukauden 1. keskiviikkona pyhän Marian kirkolla. Ensin on messu klo 14.00 ja sen jälkeen kahvit ja ohjelmaa srk-salissa.

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Seniorit

Tiistaina **17.9.** messu Pyhän Henrikin katedraalissa kello 14.00 ja sen jälkeen kahvitilaisuus seurakuntasalissa. Tervetuloa.

Suomen Samaritas-apu ry

Finlands Samaritas-hjälp rf • Kotisivu sites.google.com/site/suomensamaritas • Pankkiyhteys FI81 1478 3000 7283 16 • Sihteeri Miira Kuhlberg, gsm 044-3336767, E-mail miira.makela@welho.com.

Artikkeleita

Kirkko, omat mieltymykset ja totuus

Tällä hetkellä moni pohtii, ”mihin kirkkoon liittyisi”. Usein lähtökohtana on, vetääkö jokin yhteisössä puoleensa: esimerkiksi pitääkö sen jumalanpalveluksista. Tällaiset lähtökohdat ovat ymmärrettäviä, mutta eivät vielä riittäviä. Ne jakavat ihmiset ryhmiin. Kun seurakunnan (kirkon) olisi tarkoitus olla ”yksi ruumis, jossa on monta jäsentä”, nyt se olisi yhteisö, jossa kaikki ovat ”yhtä ja samaa jäsentä”. Kaikki tykkäävät samoista asioista, eikä Kristuksen tahtoma moninaisuus toteudu.

Erilaiset mieltymykset ovat itsessään hyvä asia, mutta niiden pitäisi rikastuttaa yhtä ja samaa seurakuntaa (kirkkoa). Tykkääminen liittyy makuun ja on subjektiivista. Se ei voi olla totuuden kriteeri. Mutta jos uskonto ylipäänsä on vakavasti otettava asia, se liittyy totuuteen. Muussa tapauksessa kukin valitkoon, mistä tykkää.

Tykkääminen voi johtaa seurakunnan vaihtamiseen muutaman vuoden välein (toki myös vilpitön totuuden etsintä voi johtaa siihen). Vaihtamisessa ei sinänsä ole vikaa, jos seurakunta on vain jonkinlainen kerho, jonka piirissä harrastetaan kristinuskoa. Mutta jos seurakunta (kirkko) on ”Kristuksen ruumis” (Ef. 1:23) ja ”totuuden pylväs ja perustus” (1. Tim. 3:15), tilanne on toinen. Jeesus toteaa evankeliumissa olevansa ”totuus” (Joh. 14:6) ja lisää, että ”totuus tekee teidät vapaiksi”. Totuus, ei tykkääminen.

Seurakunnan (kirkon) valintaan liittyy yksi tärkeä totuus. Tämä totuus on se, että Jeesus perusti kirkon. ”Sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä perustan kirkkoni” (Matt. 16:18). Tärkeä seuraus siitä on, ettei kukaan muu ei voi jälkikäteen ”perustaa” kirkkoa tai kirkkoja. Seurakunnan (kirkon) valinnassa pitäisikin ennenkaikkea kysyä, mikä on se kirkko, jonka Jeesus perusti.

Jeesuksen perustaman kirkon täytyy ensinnäkin olla sellainen, että se on ollut olemassa Jeesuksen ajasta asti. Tämä sulkisi monet (tai oikeastaan kaikki) protestanttiset ”kirkot” vaihtoehtojen ulkopuolelle; niiden alku on 1500-luvun reformaatiossa.

Ratkaisuna moni myöhemmin syntynyt yhteisö esittää, että ”tämä (meidän) yhteisömme on osa Jeesuksen perustamaa kirkkoa”. Se, että haluaa olla osa Jeesuksen perustamaa kirkkoa, on tietysti hyvää ja oikein. Juuri osana tällaista (Jeesuksen perustamaa) yhteisöä erilaisten mieltymysten ja karismojen olisi tarkoitus rikastuttaa toisiaan ja kehittää Jumalan valtakuntaa. Periaate on hyvä! Mutta millä perusteella joku 2019 perustettu – tai milloin tahansa Jeesuksen ajan jälkeen syntynyt yhteisö – olisi ”osa” Jeesuksen perustamaa kirkkoa? Suurin osa niistähän toimii joka tapauksessa toisistaan erillään. Täytyy olla jotain konkreettista.

Yksi yritys on monen luterilaisen seurakunnan historiassa esitetty väite, että ”tämä seurakunta perustettiin 1300-luvulla” tai vastaavaa (ja se on siis katolisen kirkon kautta yhteydessä alkukirkkoon). No, näin se ei kuitenkaan mennyt. Luterilaisuutta ei ollut olemassa ennen Lutheria, ei myöskään evankelisluterilaisia seurakuntia. Ne syntyvät reformaation myötä, 1500- ja yleensä vasta 1600-luvulla. Historiallisesti ne eivät yllä alkukirkkoon (opillisen selvittelyn jätän nyt toisaalle).

Parempi kriteeri ”Jeesuksen perustamaan kirkkoon” kuulumiseen on kaste. Kasteen myötä tullaan kirkon eli Kristuksen ruumiin jäseniksi. Kasteen lisäksi tarvitaan kuitenkin usko, ja uskon asioissa kristityt ovat valitettavasti eri mieltä keskenään. Erimielisyys taas johtaa erillään olemiseen, mikä puolestaan on vastoin Kristuksen tahtoa: ”Minä rukoilen, että he olisivat yhtä” (vrt. Joh. 17:21).

Missä oikeastaan on se Jeesuksen perustama kirkko, jonka ”osa” tämä jokin yhteisö on? Joidenkin mielestä se ei tavallaan ole missään, koska se on pelkästään näkymätön. On kuitenkin helppo väittää olevansa osa ”näkymätöntä kirkkoa”. Kuka tahansa voi millä tahansa opilla väittää olevansa osa näkymätöntä kirkkoa, koska näkymättömään kirkkoon kuulumisessa ei voi olla mitään kriteerejä. Miten näkymättömään kirkkoon liitytään tai mitä se opettaa?

Kristittyjen keskenään ristiriitaiset opetukset puhuvat ”pelkästään näkymätöntä kirkkoa” vastaan. Esimerkiksi kasteesta ja uskosta on ties kuinka monta eri mielipidettä. Miten ne kaikki voisivat samaan aikaan edustaa ”näkymättömän kirkon” uskoa?

Katolisen kirkon vastaus on: Kristuksen perustama kirkko on katolisessa kirkossa. Sen historia ulottuu nykypäivästä Jeesuksen aikaan asti. Se ei ole pelkästään näkymätön vaan myös näkyvä. Se tarkoittaa, ettei kirkkoa tarvitse etsiä mistään muualta. Tässä se on.

Raamatullisuudesta

Joku ehkä pitää katolista kirkkoa tavallaan oikeana ja katolisen kirkon uskoa periaatteessa ohjeellisena, mutta epäilee, onko katolisella kirkolla ”raamatunvastaisia oppeja”. On hyvä ja oikein haluta nimenomaan raamatunmukaisia oppeja. Kaikki eivät ehkä tule ajatelleeksi, että raamatunmukainen kristillisyys voisikin olla sitä, että uskon asioissa kuullaan kirkkoa. Sitaatti on hieman irrallaan kontekstista, mutta sopii kuitenkin tähän: ”Jos hän ei kuule kirkkoakaan, suhtaudu häneen kuin pakanaan” (Matt. 18:17). Katolinen usko on nimenomaan universaalin eli katolisen kirkon uskoa.

Mitä jos Raamatun oikean tulkinnan kriteeri onkin kirkon usko, eikä niin, että jokainen itse muodostaa uskonsa sen perusteella, miten omaa Raamattuaan ymmärtää? Jälkimmäinen tie on kuljettu loppuun. Se johtaa yhä uusien ”seurakuntien” ja ”kirkkojen” perustamiseen, jotka kaikki väittävät opettavansa ”vain Raamatun mukaan” ja ovat kuitenkin keskenään eri mieltä.

Mitä oikea kirkko antaa?

”Opista” puhuminen tuntuu monesta kuivalta (vaikkei se oikein ymmärrettynä ole sitä). Todellinen elämä ei ole jokin idea tai ajatus vaan todellisuutta. Kristinuskon päämäärä ei ole usko vaan rakkaus. Mitä oikea kirkko ”antaa”? Ennenkaikkea elävän yhteyden Kristukseen! Oikea kirkko antaa hengellisen elämän ravinnon yliluonnollisen elämän leivässä: ”Minun lihani on todellinen ruoka, minun vereni on todellinen juoma. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni pysyy minussa, ja minä pysyn hänessä” (Joh. 6:55-56); syntien anteeksiannon ripin sakramentin kautta: ”joiden synnit te annatte anteeksi, hänelle ne ovat anteeksiannetut” (Joh. 15:23); omantunnonrauhan, kun tietää olevansa kirkon jäsen; rauhan uskossa, koska tietää omaksuneensa kirkon uskon; ja ennenkaikkea uuden ja täyden elämän, kun on Kristuksen ruumiin täydessä yhteydessä! Antaako kirkko helpon elämän? Ei, koska sellaista Jeesus ei luvannut seuraajilleen. Hän lupasi ikuisen elämän. Vaativuus ei voi olla kriteeri hylätä katolinen kirkko – päinvastoin!

Luterilaisuudessa on paljon hyvää ja totta (joidenkin oppien esilläpitäminen mutta ennenkaikkea vilpittömät luterilaiset). Samoin hyvää on helluntailaisuudessa, herätyskristillisyydessä ja ylipäänsä kaikissa ”kristinuskon muodoissa”. Mutta missään niistä ei ole kaikkia Kristuksen kirkolleen antamia lahjoja, koska mikään niistä ei ole Jeesuksen perustama kirkko. Pikemmin kuin jäädä omiksi ryhmikseen, niiden tulisi kukin omalla tavallaan rikastuttaa yhteistä kirkkoa. Ei niin, että kirkolta ilman niitä varsinaisesti puuttuisi jotain – mutta siltä, joka on etäällä kirkosta, puuttuu se elämän täyteys, joka on Kristuksen ruumiin täydessä yhteydessä. Kirkko kaipaa ihmisiä. Kirkon ensisijainen tehtävä ei ole osoittaa olevansa oikeassa vaan pelastaa ihmiset tuomalla heidät Kristuksen täyteen yhteyteen, ja tähän kuuluu Kristuksen opetuksen esillä pitäminen, koska totuus tekee vapaaksi.

Erilaisissa yhteisöissä on perinteitä, jotka voivat rikastuttaa yhteistä kirkkoa. Vaikka kirkosta ei uskon ja armovälineiden puolesta puutu mitään, eräässä mielessä jotain puuttuu, nimittäin jokainen ainutlaatuinen ihminen. Ihmiset ovat kaikkein arvokkain ”perintö” ja ihmisten puuttuminen ainoa todellinen ”puute”, koska ihmiset ovat Kristuksen jälkeen kallein ”aarre”, mitä on olemassa.

isä Tuomas Nyyssölä

Lyhennelmä 20.8.2019 katolinen.wordpress.com -blogissa julkaistusta artikkelista.